VÄIKE-MAARJA VALLA
INFOLEHT

Habemega naljad ehk paar lõbusat lugu Lurichist

Kätte on jõudnud aprill – kuu, kuhu mitmeid olulisi ja vähemolulisi tähtpäevi sätitud on. Põllumeestele südamelähedane karjalaskepäev, kirikulistele vaikne nädal palmipuudepüha, suure reede ja ülestõusmispühadega. Sõjameestele oluline jüripäev, mil peetakse meeles veterane.

Aprillis on sündinud ka mitmeid üle ilma tuntud inimesi. Üheks neist oli kindlasti meiekandimees Georg Lurich. Kuna aprill on tuntud ka kui naljakuu, siis siinkohal on paslik pajatada mõni lõbus lugu, mis seotud Lurichiga. Head naljad on need, millel habe ees ning mida ikka ja jälle räägitakse. Siinkohal meenuvadki mõningad.

Nii kummaline kui see ka ei ole, siis tuntud karsklasena juhtusid lõbusad lood Lurichil just tänu alkoholile ja selle liigsele pruukimisele. Joojaks ei olnud vägimees ise, vaid kohalikud „maarjamehed".

LURICHI JALUTSUKEPP

Lurich pani väga suurt rõhku pidevale harjutamisele. Nõnda lasi ta oma heal sõbral Kaarma külasepal Pääru Kipparil valmistada endale rauast jalutuskepi, mis kaalunud terve puua (1 puud = 16,381 kg).

Ühel päeval astunud Lurich Väike-Maarjas oma sünnimajja Kaarma kõrtsi. Kõrtsis pakuti peale joogipoolise ka söögipoolist ja see viimane Lurichit just sellel hetkel sinna tõmbaski.

Olles tervitanud, asetas ta kepi ukse kõrvale nurka ja astus leti ette, kus lärmakas meestekamp õlut jõi. Üks turske sell nende hulgast oli juba üsna vintis ja kiitles parajasti, et toob õla kõrgusel hoitud sirge käe otsas kaevust ämbritäie vett kõrtsi, kui keegi talle selle eest kortli viina ostab (1 kortel = 0,3074 liitrit). Lurich lausus niisugust juttu kuuldes, et vennike ei jõua tema jalutuskeppigi ukse kõrvalt nurgast leti ette tuua. Ärpleja läks turri ja tahtis kihla vedada. Lurich pani välja 100 rubla, ärplejal sellist summat vastu panna ei olnud. Siis leppisid mehed selle peale kokku, et võidu puhul saab turske ärpleja 100 rubla, kaotuse puhul tuleb tal aga joomine maha jätta. Pealtvaatajad lubasid tingimuse täitmist kontrollima hakata.

Nüüd läksid mehed ukse juurde ja uhkustaja haaras kepi enesekindlat pihku. Ta tõstis selle küll õla kõrgusele, aga juba paari sammu järel hakkas käsi värisema. Mees kallutas ponnistusi tehes ennast järjest rohkem tagurpidi. Mehe jalad tegid tasakaalu säilitamiseks vinta-vänta, kuid suure naerupahvaka järel kukkus kiidukukk istuli. Kaotus tuli häbiga vastu võtta.

Selle peale ütles Lurich: „Viin teeb kõik niisuguseks. Topsivennad ei jõua täismehe jalutuskeppigi tõsta."

LURICH LIMONAADI JOOMAS

Teise loo sissejuhatuseks tuleks rääkida sellest, mida kuulus maadleja juua armastas. Kindlasti ei kuulunud tema menüüsse alkohol, selle asemel pruukis sportlane toidu kõrvale piima või mahla. Janu puhul rüüpas lonksu vett või limonaadi, mis eelmise sajandi alguses veel üsna haruldane jook oli.

Sajandi alguses hakkas „vurtsu" valmistama Väike-Maarja ettevõtlik apteeker, kes seda otse apteegist müüs. Peale selle läinud tema kraam kaubaks ka apteegi kõrval olevas karskuskuratooriumis (hoone kohal asub täna eramu aadressiga Pikk 21).

Aegajalt sattus Lurich võistlusreiside vaheajal ka kodukanti ja siis astus ta kindlasti karskuskuratooriumist läbi, et seal limonaadi pruukida. Tavaliselt tegi ta seda sees, kuid soojade ilmadega vahel ka väljas, ukse kõrvale asetatud lauakese ääres.

Ükskord, kui vägilane jälle teemaja ees istus, oli parajasti suveleeri lõpupäev ja mööda teed tuigerdasid kaks purjus leeripoissi, kes kuulsat jõumeest ilmselt ei tundnud, sest üks neist lausus pilkavalt: „Näe, vasikas larbib karskuse majas vurtsu ega teagi, missugusel paradiisiallikal meiesugused vanad pullid joomas käivad!"

Lurich tõusis seda kuuldes püsti, astus sõnagi lausumata rahurikkujate juurde, sasis ühe käega ühel ja teise käega teisel turjast kinni, tõstis nad õhku, surus näod vastamisi ja heitis kergelt nagu kaks õlekubu üheskoos üle plangu apteekri tikripõõsasse.

Lood on kogunud Eduard Leppik.

Edgar Tammus
Väike-Maarja muuseumi juhataja

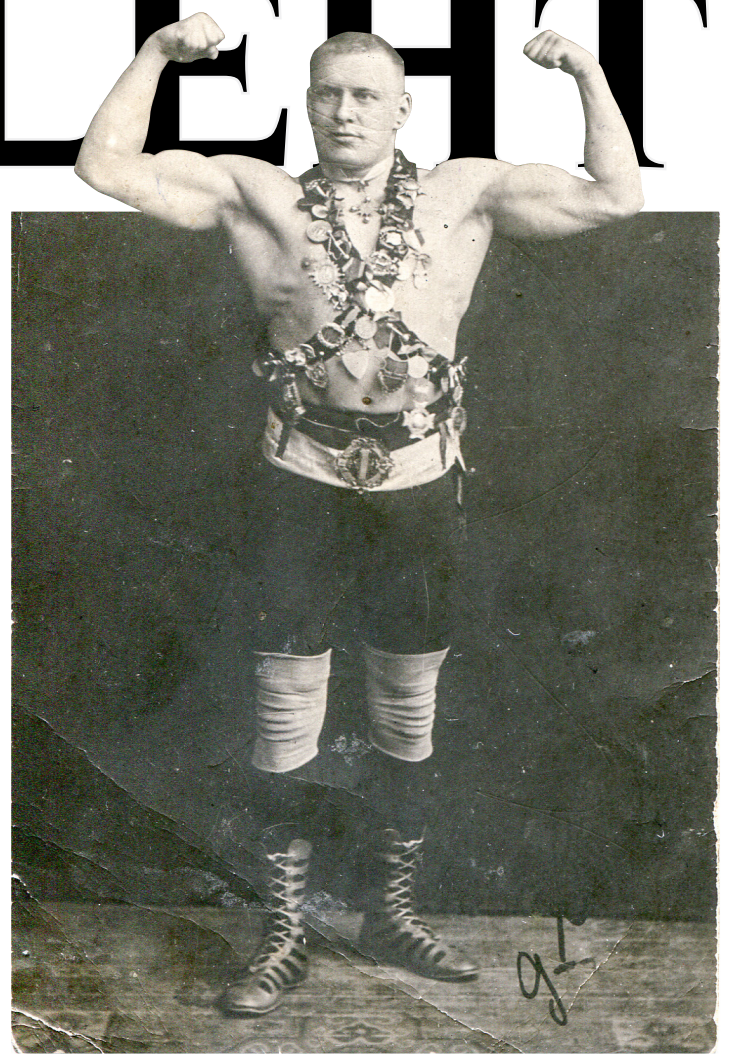

Georg Lurich. Foto autor teadmata. Väike-Maarja muuseumi kogu

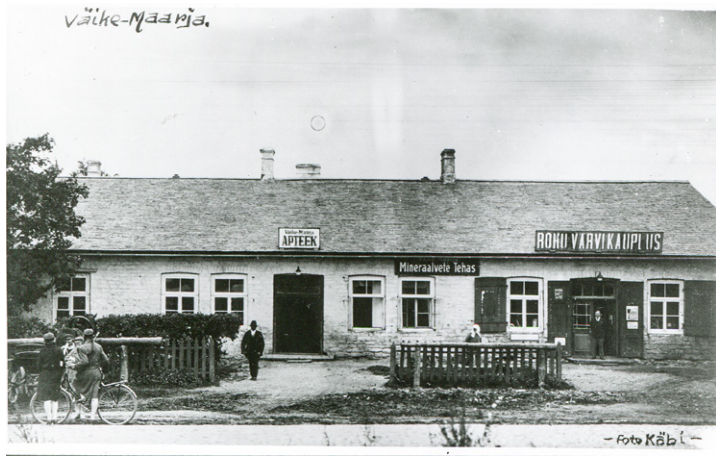

Väike-Maarja apteek. Foto autor Käbbi. Väike-Maarja muuseumi kogu

SÕNARÄGASTIK LURICHI MAAILM

Kui Georg Lurich täna elaks, siis peaks ta aprillis 146. sünnipäeva. Karske ja tugeva mehena ei oleks see kindlasti mingi ime. Kahjuks peatas kuri nakkushaigus noore mehe maailma varem, kui seda oleks osanud arvata. Rägastikus on mõned sõnad, mis ilmestavad Georg Lurichi maailma. Kahjuks on rägastikust välja ununenud üks oluline sõna, mis nimekirjas siiski olemas on. Kas sina suudad mõistatuse lahendada ja puuduva sõna leida?

Tee lahendusest foto, lisa kontaktnumber ja saada see hiljemalt 30. aprilliks toimetajale kristel.kitsing@v-maarja.ee või too vallamajja Pikk 7, Väike-Maarja. Kõigi õige laheduse saatjate vahel loosime välja kolm ajaloolist teost „Lurichi sõda" ja lisame juurde ka valla sümboolikaga torusalli.

LURICH	KANG
RÄNDUR	VÄIKEMAARJA
TŠEMPION	TALLINN
KAAMEL	SANGPOMM
LIHASED	MAAILMAMEISTER
ÄRIMEES	BUHHAARA
JÕUD	VELISE
MAADLUS	MALE

L	A	D	X	S	G	L	B	U	H	H	A	A	R	A	Q	Z	Q	K	B
I	H	I	R	B	N	D	V	N	T	Y	Y	Z	R	Y	R	T	M	S	T
A	E	N	H	P	J	P	Z	A	Š	S	F	M	E	H	P	A	G	Y	A
T	S	J	E	N	Z	A	U	U	E	T	M	A	T	Z	H	V	Ä	E	W
P	V	Q	U	B	G	L	A	C	M	O	K	W	S	T	B	W	R	H	X
Q	P	C	X	P	E	E	E	T	P	K	C	E	I	D	I	V	I	H	H
O	F	R	Z	Z	X	V	P	G	I	I	Z	P	E	S	X	D	M	U	U
D	N	V	Q	P	M	T	N	A	O	C	B	J	M	G	W	U	E	E	R
X	N	V	H	X	V	A	E	G	N	X	F	H	A	L	F	Õ	E	C	I
V	W	R	D	S	S	D	S	L	B	E	C	E	M	I	O	J	S	U	D
A	Ä	P	M	A	L	E	F	T	G	I	J	K	L	H	M	F	T	I	U
F	Q	I	J	J	Z	C	M	R	R	E	X	T	I	A	T	V	A	E	L
D	N	J	K	G	S	X	S	U	G	P	F	X	A	S	Z	H	L	F	G
Z	Q	R	E	E	N	M	L	Z	Q	S	L	A	A	E	F	L	L	N	R
G	X	U	Q	Q	M	E	A	J	A	E	N	M	M	D	I	T	I	V	A
K	D	F	S	G	Z	A	B	A	M	F	O	J	C	G	Z	G	N	T	B
Z	X	A	W	J	M	F	A	A	D	F	N	R	B	Z	N	D	N	A	R
I	N	P	E	Z	Q	D	A	R	I	L	A	G	O	A	F	L	I	Z	O
K	T	A	M	U	T	K	Y	P	J	Q	U	M	K	Z	A	H	T	N	O
J	O	E	R	D	P	Q	X	M	G	A	R	S	R	Ä	N	D	U	R	V

SEEKORD LEHES:

BIOJÄÄTMETE KOGUMISVAHENDEID SAAB SOETADA SOODUSTINGIMUSTEL 4

KRIISIKS VALMISTUMINE TOOB MEELERAHU 5

Elna Lumiste jaoks on poepidamine olnud suur unistus 6

MEISTRI KÄE ALL SÜNNIVAD NAHAST IMEVIGURID 7

Dramaarjalased kogevad kirjandusliku vaimu vabastavat ja võluvat mõju 9

VÄIKE-MAARJA NOORED EHITAVAD NAABRISAATES MEREKONTEINERIST SUVEKÖÖKI 12

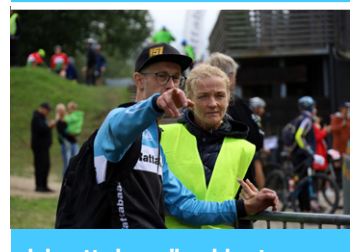

Jalgratta kevadhooldus tee ise või vii ratas hooldusesse 13

Loe internetis
www.v-maarja.ee

Vallavalitsus püüab Ao paisjärve teemal leida optimaalset ja ajas kestvat lahendust. Foto: erakogu

Vallavanema kuu

Aprillikuu hommik.... Kass, kes õhtuti õhe hajub ja ainult temale teadaolevaid radadel hiilib, tõmbab ennast pärast kerget einet mõnusalt soojas tugitoolis kerra. Ta teeb seda sellise loomuliku rahuga, nagu maailmas olekski kõik korras ning tema väljateenitud hommikuund ei saa mitte miski segada. Käpad mõnusalt enda alla sätitud ja saba keha ligi, vahepeal uniselt silmanurgast piilumas, kas Sinu hommikused toimetused ikka kulgevad plaanipäraselt. Erinevalt kassist teame, et 2022. aasta kevad on hoopis teistsugune.

Sõja oluline laienemine Ukrainas ja ukrainlastest sõjapõgenike jõudmine Eestisse, mõjutab meid kõiki. Statistiliste andmete põhjal on Eesti riigipiiri ületanud *ca* 42 000 sõjapõgenikku, kellest ligikaudu 13 000 on läbinud Eesti n-ö transiitriigina. Seega suurusjärgus 29 000 inimest on hetkel Eestis sõja eest paos. Paljud nendest majutuvad isiklike tuttavate, sõprade või töötavate sugulaste juures ning ülejäänutele on majutuskoha leidmine toimunud keskvalitsuse toel. Nendest *ca* 45% on naised ja 40% lapsed. Maksu- ja tolliameti poolt hallatavasse töötamise registrisse on ajutise kaitse saanud Ukraina sõjapõgenikest (7. aprilli seisuga) registreeritud 1765 inimest. Ehk paljud Eesti ettevõtted ja organisatsioonid on leidnud täiendavaid töökäsi tänases keerulises majanduskeskkonnas. Samas on meil riigina rida väljakutseid seoses sõjapõgenike väga suure arvuga. Üheks neist on pikaajaliste majutuskohtade „leidmine“. PPA peadirektori Elmar Vaheri sõnul on Lääne-Virumaal ennast ametlikult registreerinud 425 sõjapõgenikku, kellest 290 on saanud majutusabi keskvalitsuselt. Kindlasti on neid rohkem. Oluline on, et paljud sõja eest põgenenud, kes ei ole ennast registreerinud PPA-s, seda teeksid ning taotleksid endale ka ajutise riikliku kaitse. Kindlasti saame aidata info vahendamisel ka vallavalitsuse kaudu. Hetkel on probleemiks just pikemaajalise majutuskoha võimaluste vähesus. Keskvalitsus soovib ukrainlasi hajutada üle kogu Eesti ning eelduseks on, et võimaliku pikaajalise majutuskoha läheduses on olemas vabad lasteaia- ja koolikohad, lisaks töökohad. Väike-Maarja vallavalitsusel on andmed 34 meie omavalitsuse territooriumil majutatud Ukraina sõjapõgeniku kohta. Nendest pooled on lapsed (17) ja ülejäänud täiskasvanud (16 naist ja üks mees). Teatavasti on Ukrainas välja kuulutatud üldmobilisatsioon ning 18–60-aastastel meestel on üldjuhul keelatud Ukrainast lahkuda. Meie valda jõudnud ukrainlasest meesterahvas on juba pensionieas. Seni on kõik meie vallas majutatud sõjapõgenikud elamas tuttavate või tuttavatega seotud isikute juures. Aitäh kõigile, kes aitavad keerulisel ajal abivajavatele ukrainlastele toeks olla.

Aprill on huumorikuu ja kindlasti ka Georg Lurichi kuu. Eelmisel kevadel algatas Väike-Maarja gümnaasium legendaarse eestlase ja Eesti spordiliikumise alustaja Georg Lurichi auks väljakutse „Kingi Georg Lurichile 145 isiklikku kilomeetrit“. Gümnaasiumi poolt veerema lükatud üritus pöörles niivõrd suure hooga, et osalejate poolt koguti kokku koguni 65 000 tervisekilomeetrit. Sellise tervisesportliku isikliku kingituse saad Sa teha ka Lurichi 146. sünniaastapäevaks. Loodan, et meie rahva vägilane on rahul vallavolikogu otsusega ehitada valmis Väike-Maarja staadion. Uue spordiväljaku ehitusala on juba ümbritsetud piiravate aedadega ning kohe hakatakse mulda koorima ja kraave kaevama, et vajalikke kommunikatsioone rajada. Prognoosin, et iganädalased ehituskoosolekud reguleerivad vallavalitsuse töörütmi hilissügiseni.

Rakkes värskelt renoveeritud kultuurikeskuses toimus 7. aprillil avalik koosolek, mille eesmärgiks oli informeerida kohaletulnud inimesi Ao paisjärve tulevikuga seotud tegevuskavast. Lähiajal tuleb vallavalitsusel lõplikult otsustada, millise tegevuskava alusel lõpetada Ao paisjärve potentsiaalne reostusoht paisust allavoolu jäävatele veekogumitele. Maaülikool koostas 2020. a Ao paisjärve põhjaliku uuringu: uuriti järve veekeemiat, planktoneid, suurtaimi, kalu, suurselgrootuid ning muid paisjärve mõjuvaid koormusallikaid (nii sise- kui ka väliskoormust). Seda uuringut aitas rahastada keskkonnainvesteeringute keskus. Uuringust selgus, et üheks võimaluseks on paisjärve kogunenud setete eemaldamine. Töö ligikaudseks maksumuseks hinnati 2020. aastal 430 000 eurot, millele lisandub *ca* 100 000 euro eest lisategevusi. Uuring tõi ka välja, et setete eemaldamine ei lahenda olukorda lõplikult, sest seda tegevust tuleb 10-15 aastase intervalliga uuesti korrata. Olukorra lahendamiseks on ka teine võimalus: taastada Põltsamaa jõe võimalikult looduslähedane jõesäng ning tagada jõe looduslik iseseisev toimine. Väike-Maarja vallavalitsus on koostöös RMK looduskaitseosakonnaga seda võimalust arutanud. RMK-l on olemas vooluveekogude tervendamisprojektide juhtimise praktilised eelnevad kogemused ja lisaks saab ta kasutada selle rahastamiseks vastavat toetusmeedet. Täpsed lahendusvariandid valmiksid pärast vastavate eeluuringute läbiviimist ja jõe taastamise projekteerimist. Loomulikult kogub tänasel päeval iga elukeskkonda mõjutav otsus nii vastu kui ka poolthääli. Hetkel on koostöös teadlaste, RMK ja toetusmeetmetega võimalus taastada endine looduslik jõesäng ning targalt toimides jääb see ka iseseisvalt aastakümneteks toimima. Teine võimalus on teostada näiteks 2023. aastal 530 000 euro väärtuses setete eemaldamine ning iga 10-15 aasta järel paigutada paisjärve täiendavalt *ca* 400 000 eurot. Sellisel juhul peab jääma mõni teine omavalitsuse prioriteetne tegevus teostamata. Vallavalitsusel on mõistlik leida optimaalne ja ajas kestev lahendus.

Kevadpäikest „näovagudesse“!

Indrek Kesküla
vallavanem

Maaeluminister kohtus valla põllumajandusettevõtjatega

30. märtsil külastas maaeluminister Urmas Kruuse Lääne-Virumaad. Hilisel pärastlõunal toimus kohtumine Väike-Maarja vallamajas ka põllumajandusettevõtjaga ning kohaliku Leader tegevusgrupi esindajatega.

Kohalike suuremate põllumajandusettevõtjatega räägiti kohtumisel aktuaalsetel teemadel: tootmissisendite kallinemine (diisel, gaas, elekter, väetised) ja ettevõtjaid toetavatest meetmetest.

Pereettevõttest Kartul Simunast tõi Alo Põldmaa välja, et põllumajanduses on keerulised ajad: niigi prognoositud nn kliimariskile on nüüd tänu erinevatele sanktsioonidele ka suurenenud majandusriskid.

Vao Agro tegevjuht Kalle Margus ütles, et hea oli näha, et maaeluminister on kursis hetkel aktuaalsete probleemidega ja tegeleb nende lahendamisega. Muret tegi Vao Agro juhile aga väetiste hind, mis on aastaga *ca* 300% kallimaks muutunud. Sel põhjusel plaanib ettevõte tänavu orgaanislist väetist ehk läga laotada laiemale territooriumile kui varasematel aastatel. Juba ette palus ta vallaelanikelt mõistvat suhtumist ebameeldivast lõhnast põhjustatud häiringu pärast.

Simuna Ivax OÜ juht, Rukkikuninga tiitlit kandev põllumees Hans Kruusamägi tuletas ministrile meelde enese poolt tehtud ettepanekuid, mis puudutasid vesiviljeluse energiasäästu meedet ja näitas üles nördimust, et ministeeriumisiseselt ei suudeta meetme sisu selliselt koostada, et taotlejal sellest reaalselt tulu oleks.

Urmas Kruuse arutlemas valla põllumajandusettevõtjatega. Foto: Kristel Kitsing

Maaeluminister rääkis veel ka ühest leevendavast meetmest, mida vabariigi valitsusel on kavas lähiajal analüüsida, nimelt aktsiisi vähendamine erimärgistusega diislile.

Kohtumise lõpus tegi Alo Põldmaa maaeluministrile kingituse, kasti seemnekartulit, et minister ka ise käed mullaseks teeks ning sügiseks perele talvevaru kasvataks.

Kristel Kitsing
toimetaja

HEA TEADA

Peremehetu ehitise arvelevõtmine

Vallavalitsuse 30.03.2022 korraldusega nr 179 võeti arvele peremehetu ehitisena majapidamise kõrvalhoone, aadressiga Viipia, Aavere küla, Väike-Maarja vald.

Vastuväited ehitise peremehetuse või selle kohaliku omavalitsuse poolt hõivamise kohta palume esitada Väike-Maarja vallavalitsusele kirjalikult postiaadressil Pikk tn 7, Väike-Maarja alevik, 46202 Lääne-Virumaa või e-posti aadressil vv@v-maarja.ee hiljemalt 01.06.2022.

Liikluspiirang üle kaheksatonnise registrimassiga veokitele

Teede kahjustamise vältimiseks on alates 21. märtsist kehtestatud Väike-Maarja valla kohalikel teedel liikluspiirang üle kaheksatonnise registrimassiga veokitele.

Liikluspiirangu alas liiklemiseks on vajalik taotleda luba Väike-Maarja vallavalitsuselt.

Info järelevalvespetsialist Annika Aun, tel 329 5750.

Väljaõppest teavitamine

18.–24. aprillil toimub 1. jalaväebrigaadi tagalapataljoni õppus, mille tegevus toimub Tapal ja Sallas. Õppusel kasutatakse imitatsioonivahendeid, seega võib olla tavapärasest rohkem müra. Õppus on maaomanikega kooskõlastatud. Murede korral saab pöörduda 515 7270, Janek Loorits.

Eterniidi tasuta kogumisaktsiooni ei toimu

MTÜ Lääne-Viru Jäätmekeskus ei saanud keskkonnainvesteeringute kskuselt (KIK) toetust tasuta eterniidi kogumise korraldamiseks Lääne-Viru maakonnas ning seetõttu ei toimu Väike-Maarja vallas sellel aastal eterniidi tasuta kogumisaktsiooni.

Väike-Maarja ja Rakke jäätmejaamad võtavad eterniiti vastu ainult tasu eest, 0,10 eurot/kg vallaelanikelt ja 0,15 eurot/kg mitte vallaelanikelt. Väike-Maarja valla jäätmejaamade kohta leiab infot Väike-Maarja valla veebilehelt alateema alt keskkond.

Uus Omniva pakiautomaat Rakkes kutsub pakke saatma

Rakkes, Faehlamanni tee 15 paigaldati uus Omniva pakiautomaat. Senine postiautomaat vahetati välja kõigi funktsionaalsustega pakiautomaadi vastu, mis võimaldab uue teenusena ka saata pakke. Nüüd saab pakke saata Omniva pakiautomaatidesse Eestis, Lätis ja Leedus, postkontoritesse või tellida kulleriga kohale viimine. Lisaks saab pakiautomaadist saata kuni L suuruses pakki ka mujale Euroopa Liidu piires.

ELANIKE ARV VÄIKE-MAARJA VALLAS 2022. AASTA 1. APRILLIL – 5682.

Vallavalitsuses

VALLAVALITSUSES 02.03.2022

EESTKOSTETAVA VARA VALITSEMINE

• kinnitati vastavalt osta.ee keskkonnas korraldatud oksjonile eestkostetava omandis oleva Honda CR-V ostjaks eraisik, hinnaga 4655 eurot.

RIIGIHANKE TULEMUSTE KINNITAMINE, KIIRKOMPOSTRITE JA BIOJÄÄTMETE OSTMINE VÄIKE-MAARJA VALDA

• tunnistati pakkujate Kleenoil Eesti OÜ/Elgaja UAB ja Ragn-Sells AS pakkumused riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele vastavaks;

• lükati tagasi osaühing VarmaPartner OÜ poolt esitatud pakkumus, sest see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele;

• tunnistati edukaks Kleenoil Eesti OÜ/Elgaja UAB poolt esitatud ühispakkumus;

• jäeti kõrvaldamata ning kvalifitseeriti edukaks pakkuja Kleenoil OÜ/Elgaja UAB, sest pakkujal ei esine hankemenetlusest kõrvaldamise aluseid ja ta vastab esitatud kvalifitseerimistingimustele.

EHITUSTEATISE TEAVITATUKS LUGEMINE

• otsustati ehitusteatis teavitatuks elamu ümberehitamisel aadressil Rakke alevik, Oru tn 3.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati ehitusluba Liivaküla lauda katlamaja ehituseks asukohaga Liivaküla Agro.

KATASTRIÜKSUSELE SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Koila külas asuva Kusta katastriüksuse sihtotstarbeks maatulundusmaa 70% ja tootmismaa 30%;

• määrati Väike-Maarja alevikus Kolde tn 23 asuva katastriüksuse sihtotstarbeks elamumaa 30% ja tootmismaa 70%.

PEREMEHETU EHITISTE HÕIVAMINE, VEE - OTSUSE EELNÕU VOLIKOGULE

• otsustati edastada eelnõu „Peremehetu ehitise hõivamine, Vee“ volikogule.

SOTSIAALTOETUSTE ERALDAMINE

• nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega valla eelarve vahenditest neljale taotlejale kokku summas 319 eurot.

TÄNUAUHINNA ERALDAMINE

• otsustati maksta välja tänuauhind summas 1000 eurot valla elanikuks registreerimise kampaanias vastavalt 24.02.2022 toimunud avalikule loosimisele.

VALLAVARA KASUTUSSE ANDMINE

• otsustati anda Beauty Break OÜ-le üürile ruum aadressil: Simuna mnt 9, Väike-Maarja alevik (sauna hoone), sõlmida Beauty Break OÜ-ga tähtajatu üürileping alates 31.01.2022 ja määrata üüri suuruseks 30 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud;

• otsustati pikendada MTÜ-ga Väike-Maarja Mudelihall sõlmitud vara tasuta kasutamise lepingut kuni 31.03.2035.

VALLAVALITSUSES 09.03.2022

KOOLIDE HOOLEKOGUDE KINNITAMISED

• kinnitati Simuna kooli hoolekogu koosseis: Kalev Õim – vallavolikogu esindaja, Liis Danilas – lasteaia õpetajate esindaja, Siiri Kanarbik – kooli õpetajate esindaja, Leie Nõmmiste – kooli lastevanemate esindaja, Helen Kull – lasteaia lastevanemate esindaja, Raili Vahter – vilistlaste esindaja, Priit Beljajev – lasteaia ja kooli lastevanemate esindaja, Gustav Põldmaa – toetajaorganisatsiooni esindaja ja Ron Aaron Tikka – õpilaste esindaja;

• kinnitati muusikakooli hoolekogu koosseis: Kristel Lehtme – lastevanemate esindaja, Kadi Lood – lastevanemate esindaja, Triin Kivipõld – lastevanemate esindaja, Vahur Elbre – vallavolikogu esindaja, Rainis Lükk – õpilaste esindaja ja Rutt Vilu – koolitöötajate esindaja;

• kinnitati Kiltsi põhikooli hoolekogu koosseis: Rein Möldre – lapsevanemate esindaja, Reelika Möldre – lapsevanemate esindaja, Siret Stoltsen – vallavolikogu esindaja, Tanel Kümnik – õpetajate esindaja, Kristel Kitsing – lapsevanemate esindaja, Nelli Eerma – lapsevanemate esindaja, Anne-Liis Salu – lapsevanemate esindaja, Olavi Eerma – lapsevanemate esindaja, Ergo Eesmäe – vilistlaste ja lapsevanemate esindaja, Erko Elmik – lapsevanemate esindaja ja Steven Michael Rand – õpilaste esindaja.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE VÄLJASTAMINE

• otsustati viia läbi projekteerimistingimuste väljastamine ühepereelamu ehitusprojekti koostamiseks Kiltsi alevikus Põllu tn 3a kinnistul avatud menetlusena avalikku istungit korraldamata. Avalik väljapanek toimub ajavahemikul 14.03.–28.03.2022.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

• otsustati väljastada ehitusluba OÜle Airok vedelgaasipaigaldamise rajamiseks asukohaga Ebavere küla Palkmaja.

VÄIKE-MAARJA VALLA KOHALIKEL TEEDEL LIIKLUSPIIRANGUTE KEHTESTAMISE KORD

• kehtestati valla kohalikel teedel liikluspiirangu kehtestamise kord.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• eraldati taotlejale sotsiaalkorter üldpinnaga 36,4 m² Rakke alevikus;

• määrati üüri suuruseks 25 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

RAIELOA ANDMINE

• nõustuti Rakke alevikus Mäe põik 6 kinnistul ühe arukase mahavõtmisega.

VALLAVALITSUSE KORRALDUSE MUUTMINE

• otsustati täiendada vallavalitsuse 24.11.2021 korralduse nr 784 punkti 1: Loodussahver OÜ poolt teostatud remondi (sauna hoones) maksumus summas 992,36 eurot tasaarveldatakse üüriga selliselt, et 01.07.2023 seisuga (kaheksateistkümne kuu üür alates 01.01.2022) loetakse teostatud remont tasaarveldatuks ja vallal ei lasu kohustust Loodussahver OÜ poolt tehtud parendusi hüvitada.

VALLAVANEMA LÄHETUSSE SUUNAMINE

• otsustati lähetada vallavanem Indrek Kesküla 15.03.–18.03.2022 Norra Kuningriiki seoses Lääne-Viru Omavalitsuste Liidu poolt läbiviidava Põhjamaade Ministrite Nõukogu toetusprojektiga „Kohaliku omavalitsuse roll ja võimalused kliima- ja energiapoliitika eesmärkide elluviimisel“.

SUNDVALDUSE SEADMINE ELEKTRILEVI KASUKS

• otsustati seada tähtajatu sundvaldus Elektrilevi OÜ kasuks vallale kuuluvale kinnistule, asukohaga Kiltsi alevik (katastritunnus 92701:004:0178) tehnorajatise (maakaabelliin) talumiseks (Kiltsi-Nõmme tee).

LASTEAIA KOHATASU MAKSUMUSEST UKRAINA KODANIKELE

• otsustati, et Ukraina kodanikest lapsevanemad, kellel ei ole võimalik taotleda ajutist kaitset, kuid vajavad lapsele lasteaiakohta, tagada võimalusel lasteaiakoht. Lapsevanemad tasuvad lasteaia kohatasu ja toiduraha samadel alustel nagu Väike-Maarja valla lapsevanemad.

VALLAVALITSUSES 16.03.2022

KATASTRIÜKSUSTELE KOHA-AADRESSI JA SIHTOTSTARBE MÄÄRAMINE

• määrati Äntu külas asuva Künka katastriüksuse jagamise tulemusena moodustatavate katastriüksuste koha-aadressid ja sihtotstarbed järgmiselt: Künka, sihtotstarbega maatulundusmaa; Künkapõllu, sihtotstarbega maatulundusmaa.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

Väljastati ehitusload:

• elamu ja biopuhasti rajamiseks asukohaga Avispea küla, Meineri;

• teraviljakompleksi rajamiseks asukohaga Liigvalla küla, Kuldi ja Liigvalla farm.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

Määrati projekteerimistingimused:

• PVC halli ehitusprojekti koostamiseks Eipri küla Adra kinnistule;

• kõrvalhoone laiendamiseks üle 33% selle esialgu kavandatud mahust Väike-Maarja alevikus Jaama tn 17 kinnistul.

HANKE TULEMUSTE KINNITAMINE, ENERGIASÄÄSTMISLAHENDUSTE AUDITI KOOSTAMINE

• kinnitati hanke „Detailse energiasäästmislahenduste auditi koostamine“ edukaks pakkujaks Hoiame Kokku Grupp OÜ pakkumus summas 12 654 eurot.

SOTSIAALKORTERI ÜÜRILE ANDMINE

• otsustati eraldada taotlejale sotsiaalkorter üldpinnaga 51,1 m² Väike-Maarja alevikus;

• määrati üüri suuruseks 30 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud.

LASTE JA PEREDE KOMISJONI KOOSSEIS

• kinnitati laste ja perede komisjoni koosseis: sotsiaalosakonna juhataja, lastekaitsespetsialist, haridus- ja kultuuriosakonna juhataja, gümnaasiumi esindaja, Kiltsi põhikooli esindaja; Simuna kooli esindaja, Rakke kooli esindaja ja piirkonnapolitseinik.

SOTSIAALTOETUSTE ERALDAMINE

• nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse eraldamisega valla eelarve vahenditest viiele taotlejale kokku summas 811 eurot.

SOTSIAALTOETUSE ERALDAMISEST KEELDUMINE

• otsustati mitte nõustuda sotsiaaltoetuse eraldamisega kahele taotlejale.

VALLAVALITSUSES 23.03.2022

VALLAVARA ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE

Kinnitati enampakkumise võtjaks osta.ee keskkonnas:

• Lõokese (asukoht Vanamõisa küla, Jõgeva vald) Tumetamm OÜ pakkumine hinnaga 49 400 eurot;

• Mõisa, Pandivere küla pakkumine hinnaga 2900 eurot Suvila Capital OÜ;

• Mõisapargi, Pandivere küla pakkumine hinnaga 3550,10 eurot Suvila Capital OÜ.

VALLAVARA MAHAKANDMINE

• kinnitati Väike-Maarja raamatukogu bilansivälise vara mahakandmisakt nr 37 summas 2886,06 eurot.

KOHA-AADRESSI MÄÄRAMINE

• määrati Ebavere külas asuva katastriüksuse koha-aadressiks Vana-Kaarma tee 1/Roosi, Ebavere küla.

VALLAVARA VÕÕRANDAMINE OTSUSTUSKORRAS

• otsustati müüa Kiltsi alevikus Uus tn 4 ja Uus tn 6 asuvad kinnistud vastavalt hinnaga 466 eurot ja 556 eurot eraisikutele.

EHITUSTEATISE TEAVITATUKS LUGEMINE

• otsustati lugeda ehitusteatis teavitatuks ehitise (elamu) laiendamisel alla 33% aadressil Uus tn 6 Väike-Maarja alevik.

KASUTUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati kasutusluba Rakke rahvamaja kasutamiseks Rakke alevikus Simuna tee 10.

KOORMUSPIIRANGU KEHTESTAMINE KOHALIKEL TEEDEL

• kehtestati teede kahjustamise vältimiseks liikluspiirang üle kaheksatonnise registrimassiga veokitele valla kohalikel teedel alates 21.03.2022.

RAAMATUPIDAMISE SISE-EESKIRJA KINNITAMINE

• kehtestati Väike-Maarja vallavalitsuse raamatupidamise sise-eeskiri.

HANKE TULEMUSTE KINNITAMINE, INVESTEERIMISLAEN 2022

• kinnitati hanke „Väike-Maarja valla investeerimislaen 2022“ edukas pakkujaks AS SEB Pank.

ELURUUMI ÜÜRILE ANDMINE

• pikendati eluruumi (üldpind 50,30 m²) üürilepingut Väike-Maarja alevikus tähtajaga kuni 30.06.2022;

• määrati üüri suuruseks 151 eurot, millele lisanduvad kõrvalkulud ja hoone korrashoiu- ja parenduskulud.

HANKE PAKKUMUSE EDUKAKS TUNNISTAMINE, KÜTTEPUUD

• kinnitati edukaks Haluproff OÜ pakkumus valla asutuste küttepuude (kokku 370 rm) tarneks 2022. aastal maksumusega 22 200 eurot (ilma käibemaksuta).

VALLAVARA VÕÕRANDAMINE ENAMPAKKUMISEL

• otsustati müüa kirjalikul enampakkumisel osta.ee keskkonnas: Tamsalu mnt 1 Väike-Maarja alevik asuv kinnistu alghinnaga 45 tuhat eurot ja Liiduri tn 1 Kiltsi alevik asuv kinnistu alghinnaga 19 900 eurot.

VALLAVALITSUSES 30.03.2022

VALLAVARA ENAMPAKKUMISE TULEMUSE KINNITAMINE

Kinnitati vallavara enampakkumise võitjad osta.ee keskkonnas:

◦ Pargi tn 1-6 Vao küla asuva korteriomand hinnaga 231,75 eurot Jaama Kinnisvarahaldus OÜ;

◦ Pargi tn 1-7 Vao küla asuva korteriomand hinnaga 480 eurot Jaama Kinnisvarahaldus OÜ.

MAA OSTUEESÕIGUSEGA ERASTAMISE EELTOIMINGUD

• nõustuti Aavere külas asuva Ruutsia katastriüksuse maa ostueesõigusega erastamisega katastriüksusel asuva ehitise omanikule MTÜ-le Skamja;

• kinnitati katastriüksuse pindalaks 2,24 ha vastavalt korralduse lisaks olevale väljavõttele maakatastri andmetest ja maa maksustamishinnaks 1240 eurot.

PEREMEHETU EHITISE ARVELEVÕTMINE

• otsustati võtta peremehetu ehitisena arvele Aavere külas asuv ehitis.

EHITUSLOA VÄLJASTAMINE

Väljastati ehitusload:

◦ BioForce OÜ-le biometaanijaama rajamiseks asukohaga Ebavere küla Biogaasi;

◦ elamu, abihoone ja kogumismahuti rajamiseks asukohaga Ebavere küla Siimu.

KASUTUSLOA VÄLJASTAMINE

• väljastati kasutusluba AS-le Baltic Agro veehoidla kasutamiseks Ebavere külas Kauba kinnistul.

PROJEKTEERIMISTINGIMUSTE MÄÄRAMINE

• määrati projekteerimistingimused ühepereelamu (koos abihoonega) projekteerimiseks Kiltsi alevikus Põllu tn 3a kinnistule.

EHITUSTEATISE TEAVITATUKS LUGEMINE

• otsustati lugeda ehitusteatis teavitatuks ehitise (elamu) ümberehitamisel Rakke alevikus Võidu tn 3.

VÄIKE-MAARJA GÜMNAASIUMI ARENGUKAVA KINNITAMINE, MÄÄRUSE EELNÕU VOLIKOGU

• otsustati edastada määruse eelnõu „Väike-Maarja gümnaasiumi arengukava kinnitamine“ volikogule.

HANKE TULEMUSTE KINNITAMINE

• kinnitati hanke „Väike-Maarja valla kindlustusteenuse ostmine 01.04.2022 - 31.03.2025“ edukaks pakkujaks Salva Kindlustuse AS pakkumus maksumusega 7729 eurot ühe kindlustusaasta kohta.

RAIELOA ANDMINE

• nõustuti Simuna alevikus Parkali tn 3 kinnistul viie kuuse maha võtmisega.

HANKE TULEMUSTE KINNITAMINE

• tunnistati hanke „Väike-Maarja valla mustkattega teedel aukude ja pragude remont“ edukaks pakkumiseks Eesti Keskkonnateenused AS pakkumus hinnaga 1532,70 eurot (ilma käibemaksuta) ühe tonni bituumenemulsiooni kohta;

Hange „Väike-Maarja valla kruusateede greiderdamine“:

◦ hanke osas 1 „Väike-Maarja piirkond“ tunnistati edukaks Verston OÜ pakkumus töötunnihinnaga 80 eurot (ilma käibemaksuta);

◦ hanke osas 2 „Rakke piirkond“ tunnistati edukaks Moreen OÜ pakkumus töötunnihinnaga 64.50 eurot (ilma käibemaksuta);

◦ hanke osas 3 „Simuna piirkond“ tunnistati edukaks Verston OÜ pakkumus töötunnihinnaga 80 eurot (ilma käibemaksuta).

ELURUUMI ÜÜRILEPINGU MUUTMINE

• otsustati sõlmida taotlejaga alates 14.04.2022 tähtajatu üürileping Triigi külas asuva eluruumi (üldpind 44 m²) üürimiseks;

• määrati üüri suuruseks 88 eurot kuus, millele lisanduvad kõrvalkulud ning hoone korrashoiu- ja parenduskulud.

SOTSIAALTOETUSTE ERALDAMINE

• nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega valla eelarve vahenditest üheksale taotlejale kokku summas 1570 eurot;

• nõustuti ühele taotlejale võlanõustamisteenuse kompenseerimisega teenuseosutaja poolt esitatud arvete alusel.

VALLAVANEMA PUHKUSE AJAKAVA KINNITAMINE

• kinnitati vallavanem Indrek Kesküla puhkuse ajakava 2022. aastaks.

Maris Kõrgmäe
vallasekretär

Biojäätmete kogumisvahendeid saab soetada soodustingimustel

Hiljemalt 2023. aasta lõpuks tuleb kõikjal Eestis korraldada biojäätmete tekkekohalt kogumine. Väike-Maarja vallas algab ülevallaline biojäätmete kogumine tõenäoliselt 1. aprillil 2023 a, mil on võimalik kõigil majapidamistel biolagunevaid köögi- ja sööklajäätmeid jäätmevedajale ära anda korraldatud jäätmeveo raames.

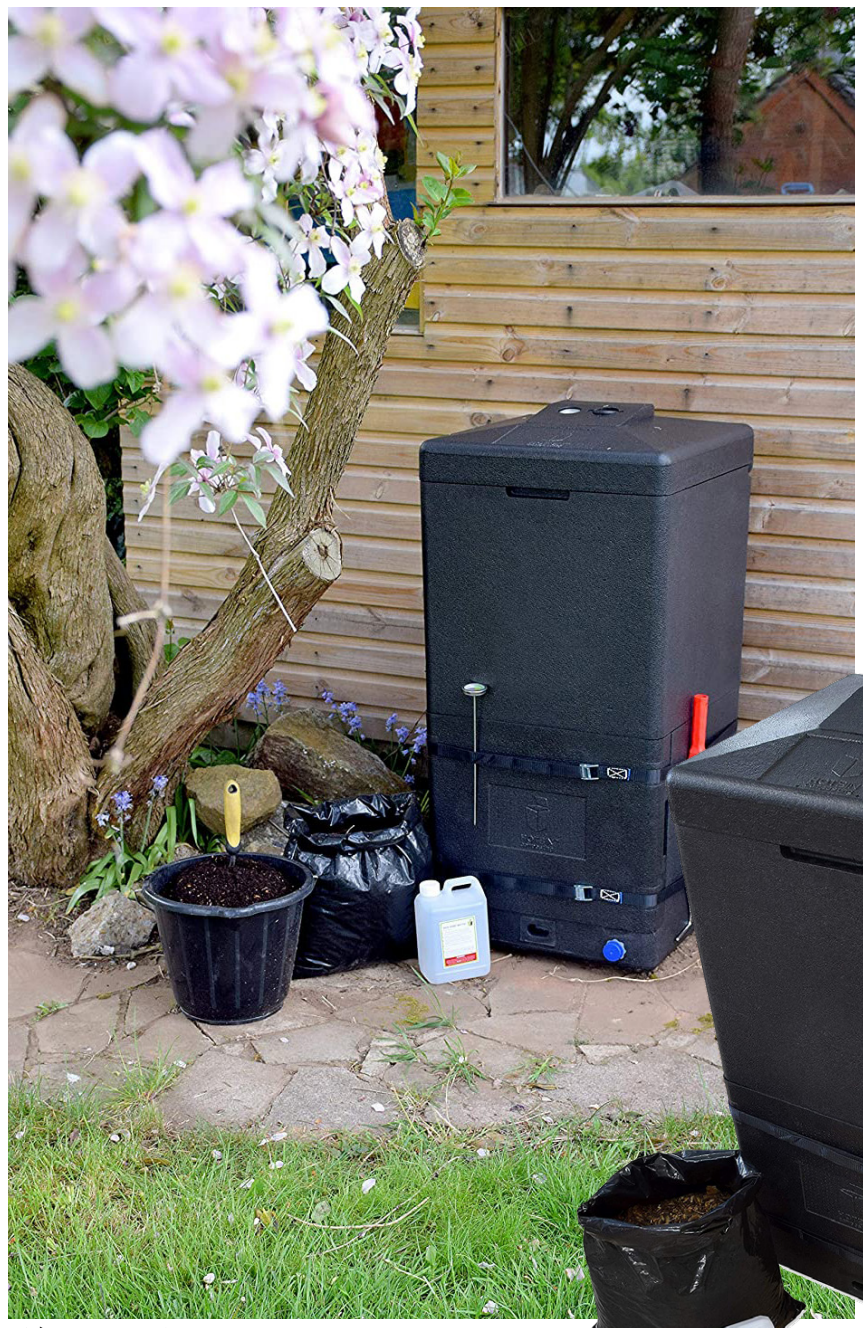

▲▶Kompostrid

Kui majapidamine jäätmevedajale biojäätmeid üle ei anna, siis peab majapidamine kompostima biojäätmed oma kinnistul, aga arvestada tuleb, et biojäätmete kompostmine peab vastama Väike-Maarja valla jäätmehoolduseeskirjas välja toodud nõuetele. Kompostimise nõudeid võib kontrollida Väike-Maarja valla ametnik, kellele on antud vastav õigus ja kohustus.

Väike-Maarja vald saab KIK-i toetusel jagada vallaelanikele biojäätmete kogumiseks soodushinnaga 150 kompostrit ja 120 konteinerit. Toetuse saamise tingimusteks on, et taotleja peab olema Väike-Maarja valla elanik ning omama korraldatud jäätmeveolepingut.

Biojäätmete kogumisvahendite hankimisega soovib Väike-Maarja vald pakkuda elanikele abi biojäätmete ringlusse suunamise paremaks korraldamiseks ning soodustada ja motiveerida biojäätmete eraldi kogumist. Eesmärk on vähendada biojäätmete hulka segaolmejäätmete seas, luua eeldused jäätmete ringlussevõtuks ning suurendada elanike teadlikkust jäätmete liigiti kogumise osas. Kui biojäätmed satuvad segaolmesse, muudavad need teiste jäätmete taaskasutuse raskeks, vahel lausa võimatuks.

KAS VALIDA KONTEINER VÕI KOMPOSTER?

Elanikud saavad valida kahe erineva võimaluse vahel biojäätmete liigiti kogumiseks: konteiner või komposter.

Biojäätmete kogumise konteiner sobib elamukinnistule, kus biojäätmeid ei kompostita ning kompostmulda ei ole võimalik realiseerida ja on otstarbekas eraldi kogutud biojäätmed anda üle jäätmevedajale. Konteineri maht on 80 l või 140 l. Korteriühistutel on võimalus osta üks konteriner maja kohta.

Biojäätmete kompostrit on võimalik soetada elamukinnistule, kus kompostmulda saab taaskasutada. Kuna tiheasustusega aladel on kinnistud väikesed ja tavaline soojustamata kompostikast võtab omajagu ruumi, komposteerumine selles vajab palju aega ja talvisel ajal komposteerimise protsess seisab, siis pakume käesoleva projektiga just kiirkompostri soetamise võimalust. Kiirkompostri puhul on oluliseks kasutusmugavus, komposteerumise kiirus ja kompaktsus. Selle seinad on soojustatud ning kompost valmib tunduvalt kiiremini. Lisaks ei vaja see toimimiseks suuri pingutusi – kompostimise protsess toimib soojuse abil, kompost vajab vähest segamist ning olenevalt jäätmete kogusest on vaja valminud kompost mõnel korral aastas selleks ettenähtud luugi kaudu eemaldada. Kiirkomposter on 200 liitrine ning see on sobilik ühele kuni kuuele kasutajale.

MILLINE ON BIOJÄÄTMETE KOMPOSTER?

Hanke tulemusel jagame soodustingimusel Kleenoil Eesti OÜ HotBin Mk2 200 l kiirkompostreid. See on aastaringseks kasutamiseks, kinnine, lihtsasti avatav ja soojustatud. Kompostril on topeltpõhi ja nõrgvee ärajuhtimiseks alaosas kork. Kompostrile antakse kaheaastane garantii ning kaasa saab eestikeelse kasutusjuhendi.

MILLINE ON BIOJÄÄTMETE KONTEINER?

Hanke tulemusel jagame 80 l (50 tk) ja 140 l (70 tk) konteinereid, mis on pruuni värvi, valmistatud külmakindlast polüetüleenist ning konteineri kaas on varustatud tihendi ja biofiltriga.

MIS ON BIOMAHUTI MAKSUMUS?

Väike-Maarja vallavalitsus loovutab konteinerid või kompostrid elanikele omaosalustasu eest ehk soovijal tuleb tasuda:

- 80 l konteineri eest 22,46 eurot (tegelik maksumus 86,40 eurot)
- 140 l konteineri eest 24,34 eurot (tegelik maksumus 93,60 eurot)
- kiirkompostri eest 105,58 eurot (tegelik maksumus 263,96 eurot).

Konteiner.

KUHU PÖÖRDUDA OSTUSOOVI KORRAL?

Kompostri või konteineri ostmise soovist palume teatada elektrooniliselt iseteeninduse kaudu. Vorm on leitav Väike-Maarja valla kodulehel taotluste e-vormide all.

NB! Kortermajad saavad soetada ainult konteineri (80 l või 140 l) ning ühe konteineri kortermaja kohta.

Esitada tuleb järgmised andmed:

- kinnitus, et taotleja on Väike-Maarja valla elanik ja majapidamisel on korraldatud jäätmeveo leping;
- soovitud mahuti tüüp: komposter või konteiner (korteriühistu saab taotleda ainult konteinerit);
- taotleja nimi ja isikukood (korteriühistul registrikood);
- aadress, kus mahuti paiknema hakkab (taotleja peab olema samale kinnistule ka sisse kirjutatud);
- kontaktandmed: telefoni number ja e-posti aadress.

Enne biojäätmete kogumisvahendite kätteandmist sõlmib Väike-Maarja vallavavalitsus konteineri või kiirkompostri ostjaga ostu-müügilepingu. Mahuti ostmise tingimus on, et konteineri või kompostri ostja tagab selle säilimise ja haldamise vähemalt kolme aasta jooksul alates ostuhetkest ning vallavalitsusel on õigus eseme kasutamist kontrollida.

Kiirkompostrite ja konteinerite jagamine toimub Väike-Maarjas, Rakkes ja Simunas aprilli lõpus või mai alguses.

Leie Nõmmiste
keskkonna- ja hankespetsialist

Oodatud on ettepanekud Väike-Maarja valla aasta ema aunimetusele

Lähenev emadepäeva eel kuulutavad Naiskodukaitse Väike-Maarja jaoskond ja Väike-Maarja vallavalitsus välja valla aasta ema konkursi ja ootavad selleks sobivaid ettepanekuid.

Elle Trei. Foto: Kristel Kitsing

Tiitlile võib kandideerida Eesti kodanik ja Väike-Maarja valla elanik, kes on kasvatanud üles tublid lapsed, on neile eeskujuks, väärtustab pere ja kodu ning on aktiivne ja tegus ka ühiskondlikult. Täpsem statuut on leitav valla kodulehel.

Kandidaatide esitamist ootame nii pereliikmetelt, tuttavatelt, asutustelt, organisatsioonidelt. Ettepanekuid kandidaadi lähema tutvustuse ja valiku põhjendusega saab teele panna kristel.kitsing@v-maarja.ee. Viimane päev ettepanekute esitamiseks on 25. aprill.

Otsuse tiitli andmiseks teeb esitatud ettepanekute põhjal selleks moodustatud komisjon, kuhu kuuluvad Väike-Maarja naiskodukaitsjad ja Väike-Maarja valla esindajad.

Aasta ema tiitlit on Väike-Maarja vallas välja antud aastast 2017. Eelmisel aastal pälvis selle tunnustuse kolme lapse ema, viie lapselapse vanaema ja 19 aastat Tallinna lastekodus pereemana vastutusrikast tööd teinud väike-maarjalane Elle Trei.

Tänavuse aasta ema kuulutavad vallavanem Indrek Kesküla ja kohaliku naiskodukaitse jaoskonna esinaine Anneli Mikiver välja emadepäeval Väike-Maarja seltsimajas.

Kristel Kitsing
toimetaja

Väike-Maarja hooldekodu kollektiivi head tööd kiideti

Eesti sotsiaaltöö assotsiatsioon tunnustas ülemaailmsel sotsiaaltöötajate päeval, 15. märtsil Jõhvi kontserdimajas 2021. aasta parimaid sotsiaalvaldkonna töötajaid ja valdkonda panustajaid. Aasta sotsiaalvaldkonna asutuse (sh hoolekandejuhi) valdkonnas oli nomineeritud ka Väike-Maarja hooldekodu ja juhataja Sirje Bammer, laureaadiks kuulutati Siimusti lastekeskus Metsatareke ning asutuse juht Imbi Ivask.

Väike-Maarja hooldekodu juhataja Sirje Bammer. Foto: Vahur Lõhmus.

Aasta 2021 oli Väike-Maarja hooldekodule eriline aasta. Kui kahest esimesest viiruselainest suudeti hoiduda, siis kolmandast kahjuks ei õnnestunud võitu saada. Selles olukorras oli tunda meeskonna ühtsust ja jõudu: üks kõigi ja kõik ühe eest! Eriolukord andis kinnitust, et juhataja Sirje on suutnud luua väga toimiva ja tugeva meeskonna, keda juhib mängleva kergusega, jättes alluvatele tunde, et nad on meeskonna osa, kus igaühe arvamus on oluline ja sellega arvestatakse.

Keerulisel ajal ei teinud hooldekodu juhataja tööd oma ametijuhendi järgi, vaid südame ja inimliku hoolivusega, panustades oma tegevusse rohkem ressurssi, kui amet seda eeldab.

Kolleegid hindavad Sirjet just seetõttu, et ta on juht, kes ei istu ainult töölaua taga, vaid teeb vajadusel ka tööd „põllul". Nõnda võis teda näha COVID-19 eriolukorras hooldekodus tolmuimejaga ringi põristamas ja videvikus väljaspool tööaega oma põhitööd tegemas. Ka hooldaja rasket tööd tuli juhatajal teha ja töötada puhkepäevadeta.

Pühendunult panustasid kriisiolukorras kõik meeskonna liikmed, olenemata ametikohast. Juhi eeskuju ja kiitvad sõnad olid motivatsiooniks.

Konkursile esitati kokku 11 kategoorias 162 kandidaati. Konkursi tulemuste hindamisel osalesid sotsiaalministeerium, Eesti tegevusjuhendajate liit, erihoolekandeteenuste pakkujate liit, Eesti õdede liidu hooldustöötajate seltsing, Eesti asenduskodu töötajate liit ja lastekaitse liit.

Kristel Kitsing
toimetaja

Kriisiks valmistumine toob meelerahu

Kriisi korral on kõige olulisem, et inimesed oleksid selleks hästi valmistunud – kodus on olemas varud ning läbi on mõeldud kriisiolukorras tegutsemise plaanid. Kui tegevused on aegsasti läbi mõeldud ja varude eest hoolt kantud, saabub ka meelekindlus, et kriisi korral on iseseisev toimetulek mõneks ajaks tagatud.

Kõige paremini on kriisideks valmistunud Lääne- ja Lõuna-Eesti elanikud. Nendes piirkondades võimutsevad mitmel korral aastas tormid, mis viivad ära elektri ja tekitavad ka muud pahandust. Kõige haavatavamad on kriisi korral linnaelanikud ning ennekõike kortermajades elavad inimesed. Lisaks on kehvem valmisolek muukeelsetel ning 65-aastastel ja vanematel Eesti elanikel. Mida suurem on kriis, seda rohkem võtab abi kohalejõudmine aega.

Kõik kriisideks valmistumiseks vajalikud juhised leiab veebilehtedel kriis.ee, olevalmis.ee ja rescue.ee. Lisaks on hea laadida endale alla Naiskodukaitse loodud rakendus „Ole valmis!“

KODUS PEAVAD OLEMA VÄHEMALT SEITSME PÄEVA VARUD

Eestile ei ole täna otsest sõjalist ohtu. Venemaa sõjalise agressiooniga Ukraina vastu kaasnevad sellegipoolest mõjud kogu Euroopale, sealhulgas Eestile. Esineda võib näiteks elektrikatkestusi või küberrünnakuid, teisisõnu tavalise elukorralduse häirimist. Seetõttu saab igaüks end ette valmistada, vaadates üle oma küberkäitumise, hoides kodus seitsme päeva kriisivaru ning autol kütusepaagi täis. Läbi tasub mõelda alternatiivsed sidevahendid ja valgusallikad ning muretseda matkapriimus või gaasigrill, et varutud toiduaineid ka valmistada saaks. Ükski inimene ei saa hakkama ka veeta, mistõttu peaks selle varumisel lähtuma teadmisest, et inimene vajab kolm liitrit vett päevas (kaks liitrit joomiseks ning üks toiduvalmistamiseks) ehk 21 liitrit nädalas.

KRIISIOLUKORRAKS VALMISTUMISE MEELESPEA:

- Mõtle, milliseid vahendeid ja varusid vajab su pere, et iseseisvalt ühe nädala jooksul hakkama saada. Arvesta võimalusega, et kriisiolukorra tõttu ei saa kodust lahkuda, kaubad ei ole kauplustest kättesaadavad või muud eluliselt tähtsad teenused (elekter, veevarustus jm) ei toimi.
- Mõtle, kus ja kuidas varusid hoida, et need oleksid lihtsasti kättesaadavad sulle ja sinu lähedastele.
- Igapäevaselt mittekasutatavaid vahendeid on soovitatav pakkida eraldi kotti. Osa evakueerimiseks vajalikest vahenditest on mõistlik hoida autos, näiteks mobiiltetelefoni autolaadija, teedeatlas, lumelabidas jmt.
- Uuenda varusid regulaarselt.
- Põlevmaterjali (vedelkütus, gaas, küttepuud jne) varumisel järgi tuleohutusnõudeid ja hoiustamise tingimusi.

VARJUMINE

Varjumise vajadus tekib juhul, kui ohu korral inimeste evakueerimine ei ole kas võimalik või otstarbekas. Varjumine võib olla vajalik ennekõike rünnaku korral relvakonfliktis, aga ka näiteks radioaktiivse saaste, laiaulatusliku loodusõnnetuse või mõne muu sündmuse korral, mil piirkond muutub ajutiselt elamiskõlbmatuks. Tasub läbi mõelda, mida pereliikmed vajavad, et kodust eemal olles hakkama saada, sest õnnetuse korral pakkimiseks aega ei jää.

Kui ametiasutused on andnud käsu varjuda ning inimene juba on kusagil hoones – kodus, koolis, tööl või kas või poes –, siis tuleb sinna jääda. Eemale tuleb hoida akendest ja rõdudest ning kuulata edasisi suuniseid.

Juhul, kui ollakse näiteks tänaval, siis on Eestis ehitisi, kuhu võib vajadusel peitu minna. Varjendiks sobib rajatis, mis on (soovitavalt) betoonist, maa all ja ilma akendeta – näiteks maa-alune parkla või tunnel. Enda läheduses tuleb hoida mobiiltelefon koos laadijaga, et saada edasisi juhiseid. Käepärast tasub hoida laetud akupank.

Ka korteriühistud peavad olema kriisideks valmis.

Et võimalikult hästi kriisidega toime tulla, peab igal korteriühistul olema plaan, kuidas käituda ja mida teha, kui elamus katkeb veeteenus, kaugküte või elekter.

MILLELE TÄHELEPANU PÖÖRATA:

- Kas maja kõik elanikud saavad kriisi korral ise hakkama või on ühistu tasemel kokku lepitud abivajavate elanike abistamine? Ühistu liikmetel on olemas omavahelised kontaktid ning juhtidel teada teenuse osutajate ja omavalitsuse kontaktid, kuhu probleemi korral helistada.
- Igasuguste sõlmpunktide juurdepääsude võtmed olgu erinevatel inimestel, mitte ainult ühel
- Uste, väravate, tõkkepuude jms avamine elektrikatkestuse korral – need peaksid olema avatavad ka mehaaniliselt. Samamoodi peaks muid tehnoseadmeid (signalisatsioon, küte, konditsioneer vms) saama katkestuse korral manuaalselt juhtida.
- Kui majas on lift, siis varustada see juhendiga, mida teha lifti ootamatul seiskumisel.
- Kaugküttesüsteem jätkab enamasti elektrikatkestuse korral toimimist, kuid soojus ei jõua trassidest majja. Mõelge läbi, kas teie maja vajab elektrikatkestuse korral generaatorit.
- Pikemaajaliste vee- ja kanalisatsioonikatkestuste puhuks saab vajadusel tellida välikäimlaid ja veemahuteid.
- Ühistul on mõistlik koguda infot, millistel elanikel on võimalus minna ajutiselt mujale elama. Samamoodi tasub kaardistada majaelanikud, kes iseseisvalt lahkuda ei suuda ning vajavad selleks abi. Nendest tasub ka omavalitsusele teada anda.

OLULISED TELEFONINUMBRID

- Hädaabinumber 112
- Riigiinfo telefon 1247
- Perearsti nõuandetelefon 1220
- Elektrilevi rikketelefon 1343
- Maanteeinfo 1510

OLULISED VEEBILEHEKÜLJED

- Kriis.ee
- Olevalmis.ee ja rakendus „Ole valmis!“
- Rescue.ee

KUIDAS HELISTADA HÄDAABINUMBRILE, KUI OPERAATORIL POLE LEVI?

- Tee SIM-kaart telefonis mitteaktiivseks. Nuppudega telefonist võta lihtsalt SIM-kaart välja ja helista seejärel 112.
- Nutitelefon tuleb taaskäivitada ja jätta seejärel SIM-kaardi PIN-kood sisestamata ning helistada 112. Pärast hädaabikõnet aktiveeri SIM-kaart uuesti. Vaid aktiveeritud SIM-kaardi korral saab päästekorraldaja levi olemasolul Sulle tagasi helistada, kui selleks tekib vajadus.
- Kui igasugune telefonside puudub, mine abi kutsuma lähimasse päästekomandosse, politseijaoskonda, kiirabi baasi või haigla erakorralise meditsiini osakonda.

Seitsme päeva soovituslik varu:

Joogivesi
☑ 2 liitrit inimese kohta ööpäevas, lisaks 1 liiter inimese kohta ööpäevas toidu valmistamiseks

Toit
Pool varudest ei tohiks vajada valmistamist
☑ Konservid
☑ Pakisupid
☑ Kuivikud
☑ Pähklid, kuivatatud puuviljad
☑ Küpsised, maiustused, müslibatoonid, mesi
☑ Vajadusel beebitoit

Esmaabivahendid
☑ Esmaabivahendite komplekt

Hügieenitarbed
☑ Seep
☑ Desinfitseerimisvahend
☑ Tualettpaber
☑ Pabersalvrätid
☑ Niisked puhastuslapid
☑ Suured prügikotid (50 l)

Valgusallikad
☑ Taskulamp ja varupatareid / päikesepatarei või dünamoga töötav taskulamp
☑ Patareitoitel lamp või latern ja varupatareid / petrooleumilamp koos lambiõliga
☑ Tormilatern
☑ Küünlad
☑ Tikud

Raadio
☑ Patareitoitel raadio ja patareid mitmeks kasutuskorraks / päikesepatarei või dünamoga raadio

Tööriistad
☑ Nuga
☑ Käärid
☑ Kleeplint
☑ Kile

Söögiriistad
☑ Ühekordsed toidunõud
☑ Konserviavaja

Ravimid
☑ Retseptiravimid
☑ Valuvaigistid

Palavikualandajad
☑ Allergiavastased ravimid
☑ Seedehäirete ravimid
☑ Põletusvastane vahend
☑ Külmetusvastased ravimid

Küttematerjal
☑ Vedelkütus
☑ Gaas
☑ Küttepuud

Akupank
☑ Akupank mobiilsete seadmete laadimiseks

Muu vajalik
☑ Sularaha pere vajaduste katmiseks ühe nädala jooksul
☑ Mask hingamisteede kaitseks (näiteks tolmumask)
☑ Tulekustuti ja -tekk
☑ Autokütus
☑ Vajadusel lemmikloomatoit ja lemmiku ravimid

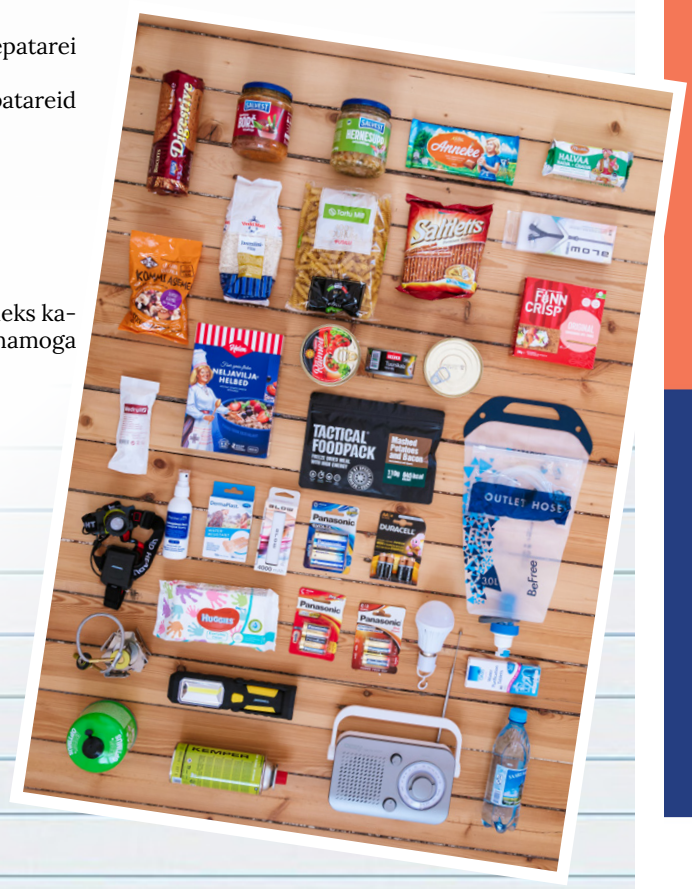

Elna Lumiste jaoks on poe-pidamine olnud suur unistus

Elna Lumiste armastab klientide soove täita. Fotod: Kristel Kitsing

6. juunil saab Elna Lumistel vallamaja taga armsas roosas majas poodi peetud 13 aastat. Esimese FIEna 32 aastat tagasi Väike-Maarja alevikus äri ajama hakanud ja arvelaual klientide soove kokku rehkendanud südikas naine inspireerib, et kui kuidagi ei saa, siis kuidagi ikka saab.

Elnal on olnud eluaeg poe pidamise vastu suur kirg. Ta tunnistas, et viimasel ajal küll müük hästi ei lähe, ostjaskond on kolinud internetti, aga kevadel on sagimist rohkem ning poe uksed aprilli lõpust igapäevaselt avatud.

ESIMENE FIE VÄIKE-MAARJAS

Tegelikult algas Elna ettevõtjaelu lilledest ja seemnetest 32 aastat tagasi, kui ta sai Väike-Maarja lasteaiast koondamisteate. Lapsi jäi lihtsalt 90ndatel väheseks ning üks tiib tuli sulgeda. „Otsisin mitu kuud tööd ja siis pakuti sinna aiandus-mesindusseltsi kioskisse," meenutas juba väikesena poepidaja ametist unistanud Elna. Palk müüjana oli aga vilets ja last oli vaja üksinda kasvatada. Nii otsustas ta kioski pidamise üle võtta. Ta oli esimene FIE, kes alevikus poodi pidama asus – kooperatiivipoe ning tööstuskaupade kaupluse kõrval. „See oli algul mulle nii võõras, aga nii ta läks," tunnistas ta.

Siis pidi Elna aga minema hooldus-puhkusele, raskelt haigestusid tema ema ja abikaasa ning vajasid põetamist.

Pärast mõlema lähedase surma alustas Elna 2008. aastal uuesti. Ta kandideeris lilleletti müüjaks. Ja kui omanik lõpetas tegutsemise, võttis ta leti pidamise ise üle. Lahendus tuli Rotaks-R-ilt, mille kontor väikesest majakesest vallamaja tagant teisele pinnale kolis: ruumide omanik pakkus Elnale vabaks jäänud maja üürile ning Elna koliski oma lilledega sinna. „Ma algul vastu ei võtnud, aga hiljem nõustusin," tunnistas poeproua.

Nii ongi naine pudukaubaga vallamaja taga toimetanud 13 aastat. „Vallavanemale naersin, et vahetame majad ära. Mul on see madalam maja, mis ei paista välja," naeris Elna ja nentis, et peatee ääres astuks poest oluliselt rohkem rahvast läbi. Aga kohalikud teavad ja tulevad nagunii. Andmisrõõm on Elnale olulisem kui saamisrõõm ning poepidamisega pole ta tahtnud kunagi kiirelt rikkaks saada, vaid oma kaubaga klientide soove täita.

SORTIMENDI VALIK VÕTAB SILME EEST KIRJUKS

Väikeses majakeses vallamaja taga olid algul ainult lilled ja palju vaba ruumi, tasapisi hakkas valik laienema vastavalt sellele, mida kliendid küsisid. „Ma olen proovinud seda algset pudi-padi ikka vähendada, aga kõik on vastavalt ostjate soovile," kostis Elna.

Poodi sisse astudes võtab silme eest kirjuks – siin on kõike: sukki-sokke, mulda-seemneid-kanakakat, aiaharke ja -kujusid, kunst-, lõike- ja potililli, kassi- ja koeratoitu, roti- ja sipelgamürki, taignarulle-jahusõelu, niite-nõelu-sukavardaid, kaelakeesid-kõrvarõngaid, postkaarte ja pulgakomme. Eraldi tuba on lõngadele ja oma koha on riiulitel leidnud ka Amway tooted.

Kuigi olen veendunud, et tänapäeval enam sokke ei nõeluta, vaid ostetakse poest uued. Ka kudumisega on kasinad lood, sest tänapäeva moodsad vanaemad käivad tööl. Kes neid villaseid sokke üldse tänapäeval kannab? Elna ütlusel lasevad varrastel käia aga just noored. „Tänapäeva inimene on praktilisem," tunnistas terve eluaja käsitööd teinud naine. Õnneks on poes lõngavalikut terve toatäis.

Käsitööd teevad ka õpilased tööõpetuse tundides. Siinkohal saadab Elna sõna käsitööõpetajatele. Aastaid on murekohaks, et õpetajad pole e-kooli märkinud, mida tunnis tegema hakatakse, kajastatud on vaid vajalikud asjad. „Sageli ei tea ei laps ega vanem, mis jämedusega lõnga on vaja, ja kas osta heegelnõel või vardad," tunnistas poepidaja kurbusega.

VÄIKEPOEL ON OMAD EELISED

Konkurentsi Elna ei pelga, see tema hinnangul peab olema. Ikka on neid püsikundesid, kes seemneid või lõnga just tema juurest on harjunud soetama. Samas on väikesel poel palju eeliseid: hea teenindus, kundede tundmine, nendega ka muus elus suhtlemine ja juba kaugelt teretamine.

Ka uuringud räägivad, et väikepoode hoiavad 75 protsendi ulatuses ülal püsikliendid. Nii on püsikaadriks ikka käsitöötegijad, mõni kundedest on kliendiks aegade algusest. „Ma olen üldse rahul oma ostjaskonnaga. Vähe on, aga rõõmsameelsed – annavad jõudu, et edasi tegutseda."

„Maainimese ostujõud on muutunud palju-palju väiksemaks," kõneles leti taga nende rõõme ja muresid aastaid kuulanud Elna. Esmalt makstakse maksud ja hoolitsetakse toidulaua eest ning siis vaadatakse, mis järele jääb ja mida endale lubada saab.

Aga maainimene on tugev, ta paneb ise seemned mulda ja koob riided selga – selleks vajaliku leiabki Elna poest, mis tihedalt kaupa täis.

Kui varasemalt istutas Elna oma müüdavad taimed ise, siis selleks enam kodus aega ega tingimusi pole. Neid käib ta juba aastaid ise aianditest toomas. Kogenud rohenäpp soovitas huvilistel aga võimalusel ikka ise seemned mulda pista, sest nii tuleb soodsam, kui taimi osta.

Eks tahaks Elna isegi juba puhkama ka jääda, aga kirg ameti ja käsitöö vastu hoiab veel tegevuses. Nii võib leida keset tema poe põrandat ka stange, kus ta makramee sõlmi huvilistele õpetab.

Kristel Kitsing
toimetaja

Kaubavalik võtab silme eest kirjuks.

Lõngasid on terve toajagu.

MEISTRI KÄE ALL SÜNNIVAD NAHAST IMEVIGURID

Lauri Prits tööhoos. Foto: Marin Prits

Lauri Prits armastab nahast tarvilikke tarbeid ja vägevaid vigureid meisterdada. Ta ei taha kuulata tänapäeva inimeste soovitusi, et kõike tuleks suurelt ja palju teha. Ta teeb pisku kaupa, pidades tähtsaks seda, et nahale oleks väärikal kombel elu antud.

Kuldsed käed teevad nahast valmis püksi- ja kellarihmad, vööd ja käepaelad, kaela- ja jalutusrihmad, lemmiklooma- ja hobutarvikud, ratsmed, päitsed, suulised jne. Näiteks mobiiltelefon on saanud keldi mustriga kaaned, pillimees uue kitarrtirihma jne. Eksklusiivse tellimusena tuleb meistrimehel meelde tellimus, Norrast, kus sooviti naissõdalase – sõjaprintsess Xena – riideid. Sellest mees aga loobus.

KONKURENDIGA TULEB HEAKS SÕBRAKS SAADA

Kuna nahatööde tegijaid on suhteliselt vähe, hoiavad meistrimehed kokku ja pigem jagavad omavahel kliente ja nippe. Nii on Laurigi suunanud mõne oma kliendi Kesk-Eesti suunas, kus valmistab üks mees suhteliselt sarnaseid asju. „Kui ühte asja teha, siis kummalgi on erinev pilk sellele."

Ökoloogilist taimparknahka hangib mees Jõgevalt, kroomnahka aga Narvast. „Nahatüübid on erinevad. Tuleb täpselt üles leida see, mis sobib." Nõnda leiab ta püksirihma jaoks sobiva materjali just katsudes. „Valid ja otsid. Kohati läheb päris palju aega just otsimise peale – vaat et rohkem, kui asja tegemise peale."

Koolitusi selles valdkonnas väga ei korraldata ja vilumuse tekkimiseks on õppeprotsess päris pikk. Nõnda oli algajale abiks Youtube, läbi sai proovitud omal käel mitmeid erinevaid kordi. Esimene valminud püksirihm sai jäetud endale. „Sellel sai palju asju tehtud valesti."

Täna aga selgitab Lauri mängleva kergusega püksirihma valmistamise tööprotsessi. Alguses on suur nahk, millest lõigatakse riba. Seejärel tehakse augu- ja pandlakohad sisse, õmmeldakse äär ära ja lõpuks on kujundamine. Taimparknahka toonitakse. Kui aga mingeid mustreid veel peale teha, siis toimub seejärel värvimine ning kantakse peale ka kinnituslakk.

Ka parandustöid tuleb mehel ette. Sageli satuvad ta juurde mures inimesed omale armsaks saanud rihmapandlaga, mida vaja tagasi naha külge õmmelda. „Inimestel on välja kujunenud oma lemmik püksirihmad. Vahel on see nahaosa ära kulunud ja eks ma proovin siis jäljendada seda. Inimesed on väga õnnelikud olnud."

TULEMUS SÜNNIB KLIENDIGA KOOSTÖÖS

Lauri Rihmad tooteid leiab Väike-Maarjast kauplusest RiinaRiideRiiul, aga põhiline kanal kliendini jõudmiseks on Facebook. Keskkonda on ettevõtja teinud lehe nimega „Lauri rihmad". Veel postitab ta tooteid ka kohalikus valla grupis „Väike-Maarja inimestele mõeldud neti turg". „Tegelikult, kui mul on midagi müüa, siis ma olen liitunud mingi kahekümne grupiga ja sinna ma saadan siis kuulutused laiali." Sünnipäevadeks tellitakse väga hästi nimelisi püksirihmasid. „Kui aga mingi püksirihma kuulutus lisada, siis tuleb tellimusi teisigi. Näiteks avastatakse, et hoopis kaelarihma on vaja koerale."

Ka laatadel võib Laurit oma toodetega trehvata. Seal saab meistrimehega otse suhelda.

Koostööd klientidega ja personaalset lähenemist oskab Lauri väärtustada. „Ühtepidi on ta klient, aga koos me teeme ühe tiimi." „Mitte, et tema nõuab ja mina teen, vaid me koos loome selle asja." Eks vahel tule ka midagi ringi teha.

KANNAPÖÖRE ELUS – HOBIST TÖÖ

Enne tegeles mees raamatupidamisega. Kolm-neli aastat tagasi viiekümneseks saades leidis ta, et on vaja rahulikum amet otsida. „Kuna tütar käis ratsutamas, siis oli vaja mitmeid esemeid - nagu ratsmed või valjad – parandada. Hakkasin täiesti nullist pihta. Algul oli meeletu töö."

„Alguses oli see puhas hobi, mida töö kõrvalt teha ning see aina kasvas," rääkis Lauri oma lugu. Eriti keeruline oli otsustada, millal see ennast ära tasub ja põhitööks kujuneb. „Kui varem oli nõnda, et tegin neid asju, mis meeldib, siis nüüd tuleb teha asju, mida on vaja teha," selgitas ta vahet.

Otsus hobist töö teha tuli koroonaviiruse esimese lainega. „Põhitööd jäi vähemaks ja otsus sai ära tehtud."

ÕMBLUSMASIN HOIAB KOKKU VÄÄRTUSLIKKU AEGA

Nii nagu sepal on sepikojas alasi, ääs ja teised töövahendid, on ka Lauril vahendid, mis tema tööd hõlbustavad. Näiteks õmblusmasinaid on ta vähemalt kümme enne ära proovinud, kui lõpuks toimiva abivahendini jõudis. „Sain aru, et tuleb ikka mingi toimiv riist osta." Vajaliku õmblusmasina hinnad algasid kolmest tuhandest eurost ja lõppesid kümne tuhande juures. Appi tuli vallavalitsus, eraldades alustavale ettevõtjale toetust töövahendite soetamiseks.

Õmblustööd teeb Lauri ise, kuigi ta on tulemuste suhtes kriitiline. Heidan minagi pilgu püksirihmadele ja lükkan kogu kriitika ümber – täitsa sirged õmblused. Käsiõmblust on mees õppinud Türil, aga soetatud sadulsepa õmblusmasin aitab oluliselt aega kokku hoida. Õnneks on ka kapronit õmblustöödeks Eestimaalt saada, aga kokkuvõttes läheks käsiõmblusega tooted kliendi jaoks ikkagi kalliks, sest töötunde kulub palju.

Kui kõige minevam kaup on sünnipäevaks ja juubeliteks nimelised püksirihmad, siis tervikuna peab olema lai sortiment, et tasuvus hea oleks. Nii parandab Lauri ka erinevaid nahast tooteid: rihmad, vööd, sadulad, hobutarvikud, ratsavarustus, päitsed, ratsmed, jaluserihmad, sadulatripid, istmekatted jne.

Punumistehnika tuleb mehel aga veel ära õppida, tahetakse ratsapiitsa. „Proovinud olen, aga ei tule veel ilus välja."

Kristel Kitsing
toimetaja

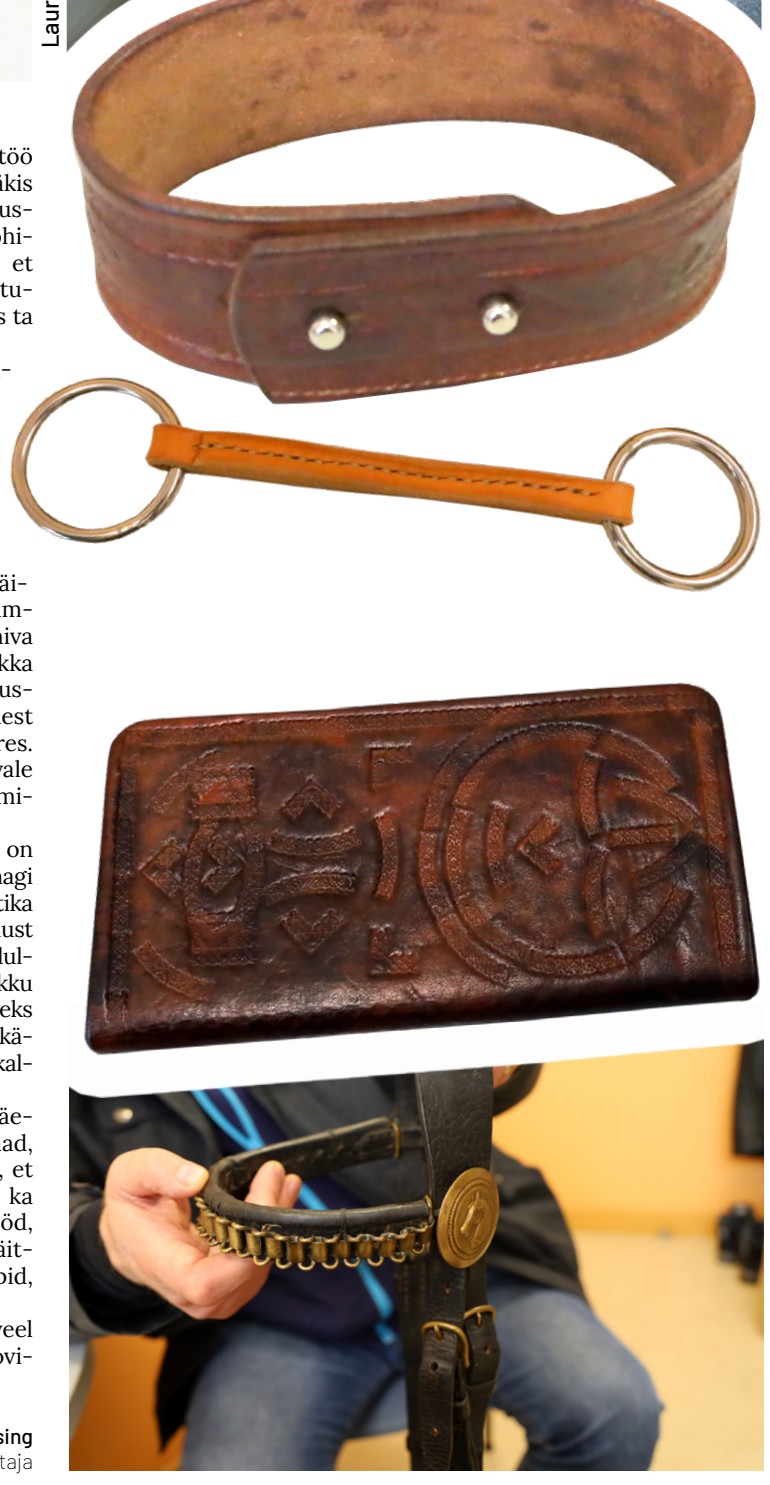

Ettevõtlusega alustamise toetus on hea viis firma käima lükata

Väike-Maarja valla ettevõtjad saavad ettevõtlusega alustamiseks ja ettevõtte arenguga seotud investeeringuteks taotleda Väike-Maarja vallavalitsuselt ettevõtlustoetust. Toetust saavad taotleda äriühingud ja füüsilisest isikust ettevõtjad, kes alustavad tegevust või on tegutsenud kuni 2 aastat. Ettevõtlustoetus ühe taotleja kohta on kuni 3000 eurot. Taotleja omafinantseering peab olema vähemalt 25% projekti kogumaksumusest.

Ettevõtlustoetuse taotleja peab vastama järgmistele tingimustele:

1) taotleja on registreeritud ja tegutseb Väike-Maarja valla haldusterritooriumil;

2) taotlejal puuduvad maksuvõlad;

3) taotleja suhtes ei ole algatatud likvideerimis- ega pankrotimenetlust ega välja kuulutatud pankrotti;

4) taotleja ei ole varem saanud Väike-Maarja valla eelarvest ettevõtlustoetust.

Taotlus tuleb esitada vallavalitsuse poolt kinnitatud avalduse vormil, lisada äriplaan kolmeks järgnevaks aastaks, hinnapakkumised ning juba tegutsenud ettevõtte puhul ka bilanss ja kasumiaruanne eelneva majandustegevuse kohta.

Toetust võib taotleda ja kasutada ainult nende tegevuste ja kulude osas, mida tehakse pärast taotluse esitamist. Taotluse esitamise ajaks tehtud kulutustele ning toimunud või alustatud tegevustele toetust ei eraldata.

Toetust eraldatakse masinate, seadmete või muu taotluses esitatud projekti teostamiseks vajaliku materiaalse põhivara soetamiseks, tootmis- või teenindushoonete renoveerimiseks, tehnosüsteemide muutmiseks või väljaehitamiseks, elektrivõrguga liitumiseks, kaasaegsete turundustehnoloogiate väljatöötamiseks ja riiklike ettevõtlustoetuste kaasfinantseerimiseks.

Abikõlbulikud ei ole kinnisvara soetamiseks tehtud kulud, renditud varale tehtavad parenduskulud, isikliku või ettevõttele kuuluva transpordivahendi kasutamise, jmt kulud.

Ettevõtlustoetuse eraldamise või eraldamata jätmise otsuse teeb vallavalitsus. Vallavalitsus sõlmib toetuse saajaga lepingu ühe kuu jooksul arvates otsuse langetamisest.

Toetuse kasutamise aeg on kuni üks aasta alates lepingu sõlmimisest. Oluline on meeles pidada, et kõik toetusest tehtavad kulud peavad olema tasutud toetuse saaja arvelduskontolt.

Väike-Maarja valla ettevõtlustoetuse määramise kord, taotlus- ja aruandevormid on leitavad valla veebilehelt.

2021. aastal eraldas vallavalitsus toetust kolmele alustavale ettevõtjale: BarberAnnika OÜ-le barbersalongi sisustuse ostmiseks, füüsilisest isikust ettevõtjale Lauri Pritsule sadulsepa töövahendite soetamiseks ja OÜ-le Muusikus Iluraviteenused ilusalongi vajalike vahendite soetamiseks.

Täpsem info tel 329 5766 või 523 9550, e-posti aadressil ene.preem@v-maarja.ee.

Ene Preem
arendus- ja planeerimisosakonna juhataja

Kasvatame koos lina!

Harilik lina. Foto: Vikipeedia

Rootsist 2021. aastal alguse saanud projekt „Üks ruutmeeter lina“ ja nüüd ühiselt ka teistesse Põhjamaadesse – Rootsi, Norra, Taani, Island, Soome – levinud ettevõtmine saab 2022 suvel toimuma ka Eestis. Projekti keskmesse on seatud jätkusuutlikkuse ja kultuuripärandi säilitamine.

Linakasvatuse tingimused on üsna sarnased kõigis Põhjamaades, kus lina pole aktiivselt siiski kasvatatud kohati juba sadu aastaid. Igas riigis kasvatavad soovijad enda aias, põllul või hoovis ühe ruutmeetril linataimi.

Eestipoolne projekti eestvedaja on Eesti rahvakunsti ja käsitöö liit. Projekti on kaasatud Margit Pensa Karilatsi muuseumist.

„Oleme avastamas üht väga vana kultuurtaime, mis on läbi sajandite olnud üks olulisemaid tarbetaimi, kuid kahjuks viimaste kümnenditega oleme kaotanud side selle taimega. Olen ise viimased kümme aastat uurinud, eksperimenteerinud lina ühel või teisel moel – kasvatamisest ketruseni, teinud seda seni enda huvi rahuldamiseks. Seoses põhjamaade ühise linakasvatuse projektiga on mul hea meel oma seniseid teadmisi ja kogemusi nüüd teiega jagada.“

Sügisel aga tehakse neis paikades läbi erinevad vajalikud tööd, et linataimest saaks linane kangas.

Juhuslikult Vikerraadiost kuuldud info projekti kohta äratas huvi. Arvestades seda, kui vähe teavad tänapäeva lapsed kasvõi aedviljade kasvatamisest ja piimatootmisest, siis on see hea võimalus õpilastele tutvustada tervet tootmistsüklit alates seemnete külvamisest kuni niidi ketramise ja kanga kudumiseni. Eestis kasvatatakse enamasti õlilina, kanga kudumiseks peab külvama kiulina seemneid, mida tavalises seemnekaupluses müügil pole. Eesti puutöömeistrid on andnud lubaduse sügiseks valmistada täiskomplekti tööriistu linakiu töötlemiseks. Kindlasti ei jõua masinavärk iga ruutmeetri juurde, kui meie kasvatatud lina kindlasti töötlemata ei jää. Ka on esimesed linakasvatamise tarkused juba saadud – ühele hobuserauale mahub üheksa seemet, lina külvatakse toomingate õitsemise ajal ja see tehniline kultuur ei vaja mingit erilist mulda, sobib lahja savine pinnas.

Samas jätkame ka õpilastega kõrvitsate kasvatamist, seekord Elistvere loomapargile.

Merje Leemets
Kiltsi kooli direktor

Fotod: Helina Lükk

Väike-Maarjas peeti koolikotivaba päeva

Ühel märtsikuu reedel toimus Väike-Maarja gümnaasiumis koolikotivaba päev.

Üritust korraldas kooli õpilasesindus ja selle eesmärgiks oli kooliellu vaheldust tuua. Ettevõtmisega läksid kaasa paljud õpilased ja mõned õpetajadki.

Kooliasjad olid korralikult kaasas, aga seekord siis mitte koolikotis, vaid näiteks ämbris, kohvris, karbis, koos padjaga padjapüüri sees, aga ka näiteks pesurestil või nukukärus!

Koolikoti asendas sel päeval mikrolaineahjuga abiturient Kevin-Germo Pamberg, kes oligi koolikotivaba päeva korraldamise idee autor, oma sõnul sai ta selleks inspiratsiooni mõnede teiste koolide kogemusest.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Uus vald Eestimaal, Kärcher ja kevad ning põnevat Simuna koolis

Simuna kooli esindus luulekonkursil. Foto: Helina Lükk

Täna hommikul, enne kui oma kirjatükki kirjutama asusin, tuli kolleeg õpetajate tuppa ja ütles: „Kuulsin just praegu raadiost, et Ehituse vallas pidi juba kevad käes olema ja hinnad kõik odavamad kui mujal! Huvitav, miks Väike-Maarja vallas siis ikka talv on?“ Juhiabi teadis rääkida, et Rakvere vallas on kah alles talv ja omast käest tean, et Vinni vallas sama lugu. Hindu pole mahti olnud uurida, et kas need on kõrgemad või madalamad kui Ehituse vallas. Huvitav, kus see Ehituse vald üldse asub? Ise kuulsin raadiost sellist teavet, et ilusa kevadilma ja kevadise puhtuse toovad Kärcheri puhastusmasinad! Et nagu vanasõna sügisekuulutajate kohta ütleb: „Haned lähevad hallad taga!“. Kuigi üks õpetaja ütles, et tema mees ostis Kärcheri tolmuimeja Peipsi ääres asuvasse suvilasse ja tõepoolest – jää Peipsi järvel hakkas liikuma. Mine võta kinni, mida uskuda ja mida mitte.

Ma olen ennast märtsikuus peaaegu hingetuks suusatanud, aga lumi sindrinahk ei taha, ega taha veel ära sulada. Tegelikult on see märtsikuistel lumeväljadel liuglemine üks ütlemata mõnus tegevus. Töömured ja -stress jäävad kõik sinna põldudele ja metsaveerde. Ja mitte ainult vaimule ei mõju suusatamine hästi, vaid ikka kehale ka. Kui nüüd lumi selle jutu peale arvab, et mis sa vaeseke siis teed, kui ma ära sulan, on mul vastus valmis: „Jalgratta ajan garaažist välja!“

Märtsikuu oli üpriski sündmusterohke:

1. märtsil toimus Väike-Maarja koolide õpetajate/töötajate spordipäev Ebaveres. Ilm oli kevadiselt päikeseline ja lund talispordiharrastamiseks piisavalt. Loomulikult olid need võistlused ikka lõbusad ja kerge „kiiksuga“. Simuna kooli tubli tiim hoiab ikka endiselt oma lippu kõrgel 4. auväärse kohaga.

3. märtsil toimus Simuna kooli õpetajatele/töötajatele esmaabikoolitus, kus kõik olulise jälle meelde sai tuletatud.

8. märtsil pidasime koolis naistepäevapidu. 9. klassi poisid kinkisid tüdrukutele lilli ja õpetaja Lembit kostitas naiskolleege juba eelmisel päeval kohvi ja koogiga ning õpetaja Argo kinkis õrnroosasid roose.

10. märtsil käis 6. klass Noorsooteatris „Polyannat“ vaatamas. Lavatükk jutustas headusest. Hiljem osaleti samas teatrimajas lavadekoratsioonide töötoas.

14. märtsil tähistasime emakeelepäeva. Sai valitud ilusaimat sõna ja joonistatud kõnekäände. Pildid kõnekäändudest on üleval teise korruse koridoris. Koolipere arvates on kaunimad sõnad eesti keeles armastus, armas, ema, kodu, ilus, lilled ja öö.

15. märtsil käis 9. klass Kundas toimunud ettevõtluspäeval. Sellele järgneb loodetavasti natuke pikem koostööprojekt Lääne-Viru arenduskeskusega.

17. märtsil oli rahvamajas lasteetendus „Prügikuningriik“. Seda käisid vaatamas lasteaia- ja algklasside lapsed. Pärast olid meil külas Kaitseliidu Viru maleva pealik kolonelleitnant Jaanus Ainsalu ning Naiskodukaitse Viru ringkonna instruktorid Aili Ehamaa ja Liis Ambos. Saime teada, kuidas valmistuda erinevateks kriisiolukordadeks.

Samal päeval toimus Väike-Maarja seltsimajas Väike-Maarja valla koolide algklassiõpilaste luuletuste lugemise konkurss. Simuna kooli esindasid Anne-Mary Ahlberg 1. klassist, Elly Britt Vilkes 2. klassist, Melissa Kokkar 3. klassist ja Mariliis Pärn 4. klassist. Elly Britt ja Melissa teenisid oma esinemise eest eriauhinna.

18. märtsil osalesid piirkondlikul inglise keele olümpiaadil Joosep Viiksaar, Anni Maria Tarkus, Ketlin Toming ja Argo Larionov. Toimus ka järjekordne liikumisvahetund.

24. märtsil oli 4. klassi klassiõhtu.

25. märtsil osalesid piirkondlikul bioloogiaolümpiaadil Joosep Viiksaar, Kaidi Kraav ja Gerdda Kägu.

31. märtsil käis külas Katrin Jaanimägi Töötukassast. 6. ja 9. klass kuulasid loengut majandusest ja 9. klass sai näpunäiteid kandideerimisvestluseks valmistumisel.

Ja lõpetuseks tuleb avalik pöördumine Väike-Maarja valla rahva ja härra vallavanema poole. Kui 28. märtsi hommikul end vaevaliselt voodist välja ajasin ja peale kaht kruusitäit kohvi unisena koolimajja jõudsin ja seal pea 150 sama unesegast inimest kohtasin, tekkis mõte: „Armas rahvas ja austatud vallavanem! Euroopa Liidu peale ei saa enam loota selle kellakeeramise koha pealt ja Eesti riik ei võta ka vedu. Mis oleks, kui Väike-Maarja vald kogu oma vaimu ja väega, ei keeraks enam kella, vaid jääksimegi suveajale! Mõelge kui uhke, lähete reisile ja seal hotelli administraatori seljataga on kellad erinevate ajavööndite aegadega – Tokyo, New York ja Väike-Maarja?

Ärge unustage, et on aprillikuu ja sel kuul peab ikka olema naeratus suul.

Kaja Põldmaa
Simuna kooli direktor

Üks luulekonkurss käib mööda valda

17. märtsil toimus Väike-Maarjas valla 1.-4. klasside luulekonkurss.

Väike-Maarjast alguse saanud luulevõistlus liigub ringi mööda valla koole ja tänavu oli korraldamiskord taas Väike-Maarja gümnaasiumi käes.

Väike-Maarjas toimuvad kõigepealt igas klassis oma eelvoorud, kus valitakse välja igast klassist parim, kes konkureerib omakorda teiste valla koolide – Simuna, Rakke ja Kiltsi – õpilastega.

Teema ja luuletused valib igal aastal korraldaja. Tänavust kevade-teemalist konkurssi peeti Väike-Maarja seltsimajas.

Kui on kevad, idanevad
jälle kartulid ja oad.
Kui on kevad, siis on kevad,
päevad pikad, tühjad toad.
(Ott Arder „*Kui on kevad, siis on kevad*“)

LUULEKONKURSI TULEMUSED

1.-2. klassi arvestuses

1. **Elina King** (Väike-Maarja gümnaasium, 2.a klass), juhendaja Tiiu Valk
2. **Griffen Lainevee** (Väike-Maarja gümnaasium, 2.b klass), juhendaja Jana Külmallik
3. **Sirel Selbak** (Rakke kool, 1. klass), juhendaja Kristiina Miško

Eriauhinnad:
Elly Britt Vilkes (Simuna kool, 2. klass), juhendaja Ly Niinelaid
Daniel Kašuba (Kiltsi kool, 2. klass), juhendaja Gaily Tamm

3.-4. klassi arvestuses

1. **Demi Petra Ilves** (Väike-Maarja gümnaasium, 3.b klass), juhendaja Siret Mätas
2. **Kirke Uibokand** (Rakke kool, 4. klass), juhendaja Reet Ööpik
3. **Maria Müürsep** (Väike-Maarja gümnaasium, 4. klass), juhendaja Kaja Sarapu

Eriauhinnad:
Melissa Kokkar (Simuna kool, 3. klass), juhendaja Liivika Harjo
Käret Kärol Kaasik (Rakke kool, 3. klass), juhendaja Evelyn Nõmmik

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Väike-Maarja õpilased. Foto: Helina Lükk

Kiltsi kooli õpilased. Foto: Helina Lükk

Simuna kooli esindus. Foto: Helina Lükk

Rakke kooli esindajad. Foto: Helina Lükk

Dramaarjalased kogevad kirjandusliku vaimu vabastavat ja võluvat mõju

Väike-Maarja gümnaasiumis tegutseb näitering Dramaarja, eestvedajaks särav ja pühendunud eesti keele ja kirjanduse õpetaja Riina Põldmaa, kes 2019. aastal tituleeriti ka Lääne-Virumaa aasta gümnaasiumiõpetajaks. Vestlesime Riinaga draamaringi kujunemisest Väike-Maarjas viimase viie aasta jooksul, nende tegevusest, eesmärkidest ja väljunditest.

Riina, alustame Sinust endast. Mida ja kus oled õppinud draamaringi juhendamiseks?

Olen läbinud improkomöödiateatri Ruutu10 baaskursuse, mingil määral on erinevaid draamameetodeid tutvustanud mõned kirjanduse õpetajatele suunatud Tartu Ülikooli koolitused. Draamatehnikatest ja meetoditest on olemas paar head raamatut, mida kasutada.

Kui kaua draamaring Väike-Maarjas tegutsenud on?

Õpilaste esmane kokkupuude draamaelementidega oli 2016. aasta kevadtrimestril, kui meie kool pakkus 7. klassile uusi valikaineid. Avanes võimalus koostada ainekava, mille eesmärk oli suunata õpilased avastama iseenda loovust kirjalike ja suuliste tegevuste kaudu ning selles aines oli üheks meetodiks ka rollimäng. Võtsime tookord endile uhke väljakutse: kogeda kirjandusliku vaimu vabastavat ja võluvat mõju. Osalenud õpilastele valikaine väga meeldis ja üks noortest võttis endale eestkõneleja väsimatu rolli ning ei andnud järele enne, kui oli suutnud mind draamaringi loomiseks nõusse rääkida. Kogunesime huvilistega 2017. aasta hilissügisel ja sama aasta jõuludel astusime esimese täispika näidendiga lavale. Alustanud seltskonnast enamus jäi truppi kuni 12. klassi lõpetamiseni eelmisel aastal.

Mis klasside õpilased Dramaarjasse kuuluvad?

Põhikooli vanema astme ehk 7.–9. klasside õpilased saavad osaleda draamaõpetuse ja avaliku esinemise huviringis, gümnaasiumiõpilastele on samasisuline valikaine.

Kus te esinenud olete?

Oleme teinud igal aastal oma koolile väikese etteaste advendiajal ja jõuludel, samuti pannud kokku mõne numbri emadepäevaks. 2019. aasta kevadel osalesime Saaremaa Miniteatripäevadel, sama aasta sügisel Jõgeval Betti Alveri luulepäevadel. Samasse aega jääb ka meie nime – Dramaarja – sünnilugu,

Fotod: Lea Pihlak

mille idee autoriks on toonane trupi liige Ege-Ly.

Valmistusime mõlemast sündmusest osa võtma ka järgneval aastal, kuid koroonaviiruse armutu pealetung ja sellega kaasnenud piirangud nullisid paariks aastaks ürituste toimumised või osalemised. Käesoleval õppeaastal avanes lõpuks uuesti võimalus Jõgevale luulepäevadele sõita.

Kolmel korral oleme käinud Liivi muuseumis vendade Liivide etluskonkursil, kahel sügisel astunud oma etendusega üles Wiedemanni keelepäeva konverentsil.

Võib-olla teate, kus me teie etteasteid lähiajal näha võime?

Praegu on meil valmis kava, millega Alveri luulepäevadel lavale tulime, aga kas ja millal seda kohalikule publikule pakkuda saab, ei oska hetkel öelda. Kuna selle kava maksimaalne pikkus tohtis olla vaid 15 minutit, siis peame leidma nn kaasesinejaid ehk siis ürituse, mille raames oma lavastust pakkuda, sest vaid veerandtunniks pole mõtet publikut kokku ajada.

Mida Dramaarja etendab ja siiani lavale toonud on?

Kuna tegemist on siiski ainekavapõhise valikainega, siis meie peamine eesmärk ei ole tingimata uusi etendusi lavastada, vaid tegeleda ka muuga, arendada lisaks enesekindlusele ja esinemisnärvile ka kõnetehnikat, partneritunnetust, analüüsioskust, improviseerimisjulgust, lavakunstniku silma jne. Me ei keskendu vaid etendamisele.

Hiljuti osalesite teatrifestivalil. Milline kogemus see oli?

Jah, osalesime Betti Alverile pühendatud luulepäevadel. Astusime üles gümnaasiumiastmes, kuid kaasasime mõlemad grupid, nii põhikooli kui ka gümnaasiumi draamategijad. See on selline hingekosutav üritus, mis pakub kahe päeva jooksul kuhjaga kultuurilist elamust. Koolide etteasted on üsna omanäolised, on paremaid ja halvemaid, ent publikule on selgelt tajutav, et igaüks püüab anda endast parima. Luule on nagu õhkõrn liblika tiivalöök, mitte igaüks teda ei tunneta ega mõista. Ka luuletuste põhjal tehtud lavastused kannavad endas mingit erilist sära, habrast maagiat, ning mõnest etteastest saadav emotsioon võib püsida kaua.

Õpilastel avanes võimalus teiste esinemistele kaasa elada, ennast positsioneerida, kindlasti edaspidiseks midagi kõrva taha panna. Kuigi juba viimastes proovides andis igaüks endast maksimumi, nägin Jõgeval siiski paljude meie õpilaste senist parimat sooritust, tõelist eneseületust, mis ei peegeldanud mitte ainult ränka ettevalmistust, vaid kõneles ka kindlast lavanärvist ja tundlikust rollitajust.

Südame tegi soojaks ka see, et kolm noormeest meie Dramaarja esimesest lennust, tõelised luulesõbrad, tulid meile Jõgevale kaasa elama. See mõjus toniseerivalt kogu trupile. Eks iga ettevõtmine õnnestub seda paremini, mida toetavam, üksmeelsem kogu seltskond on.

Heili Tammus
Väike-Maarja gümnaasium

Noored dramaarjalased jagasid mõtteid näiteringi mõjust oma elule

Mida draamaring teile annab?
Krislyn: „Dramaarja on erakordne kogemus, mis aitab kooliõpilastel tõsta oma enesekindlust ja loovust."
Marten: „Draama annab mulle koostöö- ja näitlemisoskust."
Ingrid: „Draamaring annab mulle enesekindlust, mida varem pole endas leidnud."
Katariina: „Võimaluse teha kooli kõrvalt midagi huvitavat ja lõbusat ning esineda suure rahva ees."
Nele: „Kaotab lavahirmu ja loob uusi sõprussuhteid."

Kas kavatsete ka tulevikus, pärast kooli, näitlemisega tegeleda?
Krislyn: „Soov oleks, sest see on kogemus, mida ilmselt hakkan igatsema."
Ingrid: „Võib-olla mõningal määral ikka. Ei ütleks, et end seda tulevikus 100% tegemas näen, aga samas elu on täis üllatusi ning kunagi ei tea, mida see tuua võib."
Nele: „Kui võimalus on, siis ikka tahaks."

Kas draamaringis õpitu-kogetu on aidanud ka teistes tundides või koolivälises elus?
Krislyn: „Ikka. See aitas olla kindlam, mis andis näiteks julgust õpetajatelt rohkem küsida."
Marten: „Tundides mõnikord läheb näitlemisoskust vaja ja tuleb kasuks."
Ingrid: „Jah, olen tänu draamaringile palju julgem ja rohkem oma mugavustsoonist väljas."
Katariina: „Draamaringis tehtud mängud aitavad kaasa paremale improviseerimisoskusele ning osalemine on kaasa aidanud lavahirmu leevendamisele, kuigi see pole veel täiesti ära kadunud, on seda kindlast vähem kui eelnevalt."
Nele: „Aitab küll, sest me teeme igasuguseid improvisatsiooniharjutusi, mis ootamatutes situatsioonides aitavad kaasa meie pikal eluteel."

Kandideerimine õpilasmalevasse algab aprilli teises pooles

Väike-Maarja vallavalitsus koostöös Väike-Maarja valla noortekeskusega jätkab pikaaegset maleva korraldamise traditsiooni.

Malevasse on oodatud Väike-Maarja valla noored vanuses 13–17 eluaastat. Kokku toimub õpilasmaleval kaks vahetust ja tööd saab 55 noort, toimumise keskused on Väike-Maarja, Simuna ja Rakke. Tööd pakub Väike-Maarja vallavalitsus oma allasutustega ja ka teised vallaga seotud koostööpartnerid.

KAKS VAHETUST

Maleva vahetused toimuvad 27. juunist 8. juulini ja 8. augustist 19. augustini. Maleva eesmärk on kujundada noorte väärtushinnanguid, omandada meeskonnatöö oskusi ja anda töökogemust.

Kõik malevlased saavad pärast neljatunnist tööpäeva lõunasöögi ja päeva teises pooles toimuvad huvitegevused, koolitused ja väljasõidud, mis on malevlastele tasuta.

KANDIDEERIMINE

Veebilingi õpilasmalevasse kandideerimiseks leiate alates 18. aprillist Väike-Maarja valla kodulehelt, Väike-Maarja valla noortekeskuste Facebooki lehelt

Mullusel malevasuvel osalejad. Foto: Sandra Laas

või saadame soovijale e-mailile. Kandideerimisavalduste täitmine veebis kestab kuni 10. maini ja osalejate valimisel lähtume noore motivatsioonist ja vabade kohtade olemasolust.

PÄRAST AVALDUSE ESITAMIST

Malevasse kandideerinud noortega võtame ühendust alates 11. maist ja kutsume grupivestlusele. Malevasse koha saanud noore lapsevanemal tuleb täita avaldus kas kokkulepitud ajal noortekeskuses või allkirjastada digitaalselt ning edastada e-mailile noortekeskus@v-maarja.ee.

Lisaks ootame kohalikelt ettevõtjatelt ja aktiivsetelt kogukonnaliikmetelt ettepanekuid ja võimalusi noortele huvitegevuseks, oma asutuse tutvustamiseks või töökogemuse pakkumiseks.

Küsimuste korral palume ühendust võtta telefonil 521 0784 või e-maili teel noortekeskus@v-maarja.ee.

Sandra Laas
Väike-Maarja valla noortekeskused

Algab täiskasvanud õppijate tunnustuskonkurss

Kutsume üles 25. aprillist kuni 31. maini esitama kandidaate täiskasvanuhariduse tunnustuskonkursile. Kandidaate saab esitada neljas kategoorias - aasta õppija, aasta õpitegu, aasta koolitaja ja aasta õppijasõbralik tööandja.

Lääne-Virumaal esitati eelmisel aastal rahva poolt 26 nominenti neljas kategoorias. Maakonna õppija laureaadiks pärjati Vinni vallast Signe Puusepp Ferdinand von Wrangelli nim Roela lasteaed-põhikooli klassijuhataja, tugiisik, ringijuhendaja.

Õpiteo laureaadiks pärjati „ICDP nõustajate moodulkoolitus kogukonna lapsevanemate sotsiaalsete oskuste parendamiseks". Õpiteo läbiviijateks oli Tapa vald Erasmus + programmi rahastusel koos Norra partneritega. ICDP pilootkoolitused toimusid lapsevanematele ja lasteaedade ning koolide töötajatele Tapa valla kolmes piirkonnas (Tapa, Tamsalu, Jäneda-Lehtse).

Õppijasõbralikuma tööandja laureaadiks nimetati Kunda Südamekodu, esitajaks Eesti töötukassa Lääne-Virumaa osakond. Südamekodu on Eesti töötukassa koostööpartner.

Lääne-Viru maakonna aasta koolitaja laureaadiks valiti Meelis Rebane, kes õpetab infotehnoloogiat ning on kõrgkoolis tegev erinevates projektides.

Kõikides kategooriates anti välja lisaks eripreemiad.

Tunnustamine leiab aset Täiskasvanud õppija nädala (TÕN) raames sügisel oktoobri teisel nädalal. Tunnstamise info www.andras/tunnustamine. Täpsemat infot jagavad maakondlikud koordinaatorid, kelle kontaktid on leitavad samuti Andrase kodulehelt www.andras.ee.

Möödunud aastase konkursi nominendid ja laureaadid. Foto: TÕN

Heategevuskontsert sulatas inimeste südameid

Piirkonda saabuvate Ukraina lastega perede abistamiseks koguti 745 eurot. Foto: Kristel Kitsing

Männiste Perebänd. Foto: Kristel Kitsing

Kevade algusega 20. märtsil kell 17.33 toimus Ukraina laste ja nende perede heaks heategevuskontsert. Sellele panid õla alla Daniel Levi Viinalass, Männiste Perebänd ja Andrus Bonzo Albrecht, kelle ülesastumine sulatas kuulajate südameid – kokku kogusime meie piirkonda saabuvate Ukraina laste ja nende perede abistamiseks 745 eurot.

Suureks väljakutseks oli, kuidas kontsert teoks teha, keda esinema kutsuda, kes kõnetaks nii noori kui ka eakamaid ning oleksid eestlaste poolt armastatud. Veidike mõtteid mõlgutades sai tehtud päringud Daniel Levi Viinalassile, Männiste Perebändile ja Andrus Bonzo Albrechtile. Olin äärmiselt üllatunud ja rõõmus, et nad olid koheselt nõus tulema ning oma panuse andma. Kuigi vastati, et nad on juba ukrainlasi aidanud, tulid nad ikka ja olid nõus esinema ilma tasu küsimata. Ma olen neile väga tänulik, et nad reageerisid nii kiiresti, sest kontsert sai ellu kutsutud praktiliselt kolme päevaga.

Miks kontsert sai tehtud just mõeldes laste ja nende perede abistamiseks ning milleks üldse selline ettevõtmine? Südantlõhestav on vaadata kaadreid põgenevatest peredest, väiksed lapsed käekõrval. Kõige valusam on vaadata neid kaadreid, kus lapsed on sõjas hukkunud. Need lapsed, kes on saanud sõja eest pakku, ei mõista ehk veel, mis tegelikult toimub, miks käivad paugud ja miks tuleb kodust lahkuda. Ükskord, kui neil tekib arusaam sellest, mis nende kodu ja riigiga tehti, siis see võib mõjuda väga laastavalt. Siiras usus loodan, et kui meie riiki peaks tabama taoline kriis, siis tullakse ka meile appi. Seega olen väga tänulik neile inimestele, kes olid taas nõus oma panuse andma ning tulid meie kontserti kuulama.

Kuulsin hiljem tagasisidena, et oleks tulnud küll, aga olin juba ukrainlaste heaks annetanud ja kümme eurot oli liiga palju panustada. Me ei oleks kedagi ukse pealt tagasi saatnud, kui oleks tuldud ja pandud ka see viis eurot. Kontserdil oli mitmeid inimesi, kes vaatamata sellele, et olid juba oma panuse andnud, panustasid veel. Seejärel said nad suurepärase kontserdielamuse. Seega olin äärmiselt üllatunud inimeste vähesuse üle, eriti seepärast, et laval olid säärased artistid. Vaatamata publiku vähesusele jäid esinejad, publik ja sealhulgas mina kontserdi õnnestumisega väga rahule. Kokku annetasid inimesed 745 eurot, millest 180 eurot tuli oksjoni käigus. Aitäh! Sellest on väga palju abi.

Soovin, et Ukrainast saabuvate lastega pered saaksid siin oma elu julgelt alustada ning neil oleks siin turvaline. Tekitame neis tunde, et nad on oodatud ja me hoolime neist. Väga ootan seda, et sõda ükskord lõppeks ja ukrainlased saaksid taas oma kodumaale naasta, kui selleks tekib võimalus. Oma kodu on ikka kõige parem paik.

Mul on siiralt hea meel, et sain koos heade inimestega panustada heategevusse. Kes teab, ehk tuleb taolisi ettevõtmisi veel. Seniks hoiame üksteist!

Terje Kümnik
Väike-Maarja seltsimaja juhataja

Andrus Bonzo Albrecht. Foto: Kristel Kitsing

Daniel Levi Viinalass. Foto: Kristel Kitsing

Kristel Pohlaku maalides on müstikat ja fantaasiat. Foto: Kristel Kitsing

Vallamaja seinu ilmestavad kirevad värvid

Maikuu lõpuni kaunistavad vallamaja seinu vitraaži- ja maalikunstnik Kristel Pohlaku maalid.

Kristel Pohlakul on üheksa ametit nagu Hunt Kriimsilmal, ent päris pisikesest peale on talle meeldinud luua midagi, mis jääb kestma ja on ilus vaadata. Ta joonistas lapsena palju. Juba 8-aastasena tegi ta oma esimese loodusmaali.

Keskkoolis õppis Pohlak kunstiklassis värskelt Tartu kunstikooli lõpetanud noore õpetaja käe all. Pärast raamatupidajaks õppimist ja planeerijaks hakkamist veetis ta vaba aega ikka kunstiga – siidimaal Maia Simkini juhendamisel, nahatöö Tiina Rossi juhendamisel, veel ka neli aastat maali ja keraamika õpet Athena kunstikoolis Eliko Põdra ning Anne Pajula juhendamisel.

2008. aastal viis elu ta Hollandisse. Väikelinnas Cuemborgis õppis ta klaasikunstnik Trudy Belo van Gastereni käe all. Seal osales ta ka oma klaasehete ja vitraažiga kunstnike ühisnäitusel, millest klaasehted osutusid ülimenukaks.

Klaasitöö kõrvalt hakkas Pohlak katsetama abstraktsete maalidega. Täna peab ta ennast vitraaži- ja maalikunstnikuks, kel on täiesti ainulaadne stiil. Rahvusvahelise tunnustuse saanu maalib viie värviga. Tema maalid on ruumilised, reljeefsed, kirevad, neis on müstikat ja fantaasiat.

Kristel Kitsing
toimetaja

Näitus SI BE RIS jutustab küüditatud perekondade lood

25. märtsil möödus 73 aastat traagilisest küüditamise päevast. Selle tähistamiseks on Triigi spordihoone teisel korrusel külaseltsi ruumides avatud näitus SI BE RIS, mis jutustab Triigi, Avispea, Eipri ja Ärina kandi küüditatud perekondade lood. Rasket teemat illustreerivad rohked fotod.

Näitus on avatud hoone lahtiolekuaegadel juuni lõpuni ning seejärel saab seda näha taas alates septembrist. Foto: Ellu Moisa

Väljapanek on üle 20 aasta vana, tehtud 2001. aasta juuniküüditamise 50. aastapäevaks. Näitus on saanud küll uue elu, aga selle sisu on aegumatu.

Õie Zvereva (Kurise) lugu. Kurise pere küüditati 1941. aastal. Isa Jaan Kuris oli olnud Eesti Vabariigi kaitseväe ohvitser, teeninud Vabadussõjas, saanud talu Triigi-Uuemõisa. 1941. aasta küüditatud pred viidi kodunt ära üheskoos, siis aga mehed eraldati. Isa Jaan arreteeriti, mõisteti 10 aastaks vangi, kuid suri vangilaagris juba 1942. aastal. Ema Olga ja Õie, äsja gümnaasiumi lõpetanu, küüditati. 1941. aasta väljasaadetud viidi Siberis väga mahajäänud kohtadesse, kus elasid juba poolnäljas inimesed. Enamus küüditatuid surid, vähesed pääsesid.

Õie Kuris oli hakkaja noor inimene, kes oli küüditamisel suutnud koos isaga kaasa võtta rohkesti toitu ja riideid, ka majapidamistarbeid. Kõige raskemad ajad suudeti üle elada, vahetades toidu vastu ükshaaval kaasavõetud asju. Õie sattus metsatööle, kus paistis silma oma taibukusega – sai metsatehnik-kümnikuks. Kõige suuremad raskused olid ületatud. Õie koos emaga vabanes 1957. aastal, olnud Siberis 16 aastat.

Leida Saage viidi kolme lapsega 1947. aastal Siberisse. Abikaasa Karl Rohult arreteeriti ja tapeti 1945. aastal Lebavere lahingus osalemise pärast (kuulunud ka Omakaitsesse). Perekonnale mõisteti viis aastat asumist. Leida Saage (Rohult) jäi esialgu viimata, kuid naabrinaine, kes oli silma visanud tema talule, varem ka abikaasale, kaebas. Kui teised pered küüditati üheskoos, siis Leida viidi eraldi lastega läbi kaheksa vangla Siberisse, reis kestis üle viie kuu. Lapsed jäid haigeks, vanemat poega ei lastud emaga ühte vagunisse, see pidi olema kriminaalidega koos.

Tõnsu pere Ärinalt. 11-aastane Salme ja 14-aastane Jüri küüditati ilma vanema inimeseta. Ema oli metsas, varjas end vangistamise eest, lapsed olid koos haige vanainimesega kodus. Ei suutnud midagi kaasa panna. Siis vene sõdur (mitte eestlasest küüditaja), asus appi. Raputas voodite kaks aluskotti tühjaks, ühte pani riideid, teise toidumoona. Sõidul hoolitsesid laste eest vagunikaaslased, Siberis aga võttis lahke naine nad oma hoole alla.

Küüditamise nimekirjad olid täpsed. Külast viidi Saagedest ära ema koos vanema tütrega, Tartu ülikoolist aga nooremad tütred. Siberis oli palju keerukat asjaajamist, kuni üliõpilastest tütred said pere juurde.

Teekond Siberisse oli ülerahvastatud loomavagunites raske. Piinas janu, ka nälg, kui kodunt kaasavõetud toit otsa lõppes.

Kõige jubedam oli „orjalaat". Siberisse jõudnud seati ritta, kust siis kolhooside-sovhooside ninamehed valisid endale „orje". Algul valiti välja nooremad ja tugevamad, viimaseks jäid emad väikeste lastega. Need sattusid kõige viletsamatesse kolhoosidesse.

Siberis tuli kannatada nii külma kui nälga. Tihti elati kohalikega ühes ruumis, talvel ka koos loomadega. Aja jooksul olukord paranes. Hakkajad ja töökad eestlased, üksteist aidates, muretsesid endale koduloomad, hiljem ehitasid ka eluasemed kohalikest „tellistest".

Kuna **Kalviku peres** oli poeg Arnold 26-aastane (vabanenud sõjavangist), õde Elle juba 14-aastane, siis nemad said „orjaturul" jõukamasse lambakasvatuse sovhoosi. Arnold lõpetas traktoristide kursused, teenis teistest paremini, ostis mootorratta, ka fotoaparaadi. Võttis naise, Valve Tiimuse, samuti küüditatu. Samas lambakasvatuse sovhoosis „teenis" ka **Übiuse pere Eiprist**.

Leia Saage lugu, kellele tuli Siberisse järele kallim Ronald. Leial oli sündinud pisitütar. Noored Siberis abielluda ei saanud: küüditatute nimekirjas oleks nimed sassi läinud.

Saagede pere üliõpilastest tütred Leia ja Vaiki olid pillimehed. Raskustega olid nad küüditamisel akordioni kaasa võtnud. Olid ka Arnold Kalviku ja Valve Tiimuse pulmas pillimeesteks.

Ellu Moisa

Tippkoka käe all valmisid hõrgud road

Paastuaeg algas Väike-Maarja põllumeeste seltsi õhutusel suure sööma ja peoga. Külla oli tulnud Tallinna vanalinnas asuva restorani Dominic peakokana töötav ja Saaremaalt pärit Allar Oeselg, kelle käe all toimus toidukoolitus, millest igaühel oli midagi õppida.

Pisiprojekt toimus koostöös VMPS, PAIK, Eesti peakokkade ühendus, Georgi söögituba, tantsuselts Tarapita. Menüü (arvestades kohalikku toorainet) seadis kokku restorani Dominic peakokk ja Big Green Egg chef Allar Oeselg.

Külmaks eelroaks oli marineeritud köögivili, pannileib ja pekimääre. Soe eelroog orsotto (kruubipuder) peedi, suhkrupeekoni ja kitsejuustuga. Kolmas käik – pearoog aga kauaküpsenud seapõsk, lõkkekapsas, maapirn ja pannikaste ning järelroaks pakuti keldri õunakooki ja martsipanikreemi – üsna pöörane ettevõtmine kohalikele kokkadele, samas maitsemeeli kõditav toiduorgia uudistama tulnuile.

Muusikalist meelelahutust ja rahvalikku tantsumuusikat pakkusid Lembit Kopso ja Silver Aasumets. Vanaaja ringmänge ja rahvalikke tantse vedas Tarapita juhendaja Egne Liivalaid.

Kõik kohaletulnud kokad said osa restoraniköögi komplitseeritud *à la carte* menüü valmistamisest, huvilised saalis rõõmsast vastlatrallist ning priskest pidusöögist enne paastuaja algust.

Georgi söögituba tänab eestvedajaid: Tarmo Määltsemeest ja Lilian Rikkenit ning kõiki eelnimetatuid ürituse kenale kaasaaitamisele.

Allar Oeselg viis läbi toidukoolituse. Foto: Tarmo Määltsamees

Vanaaja ringmänge ja rahvalikke tantse vedas Egne Liivalaid. Foto: Kristel Kitsing

Muusikalist meelelahutust pakkusid Lembit Kopso ja Silver Aasumets. Foto: T. Määltsamees

Loodame jätku toredale ideele, kasutades kohalikku toorainet ning viies kokku peenhäälestatud restoranikokk, argine köögikokk ja kodukokk – üheskoos sünnib maitseelamus!

Aivar Liivalaid

RETSEPTID

KRUUBIPUDER PEEDI JA KITSEJUUSTUGA

- 2 sl võid
- 100 g praetud peekonit
- 200 g odrakruupe
- 1 tl kuivatatud või 1 sl värske tüümiani lehti
- u 800 ml vett või kanapuljongit
- 200 g riivitud keedetud peeti
- 100 g pehmet kitsejuustu (võib asendada toorjuustuga, kui muudmoodi ei saa), soola, musta pipart

Kuumuta poti põhjas või. Lisa kruubid ja kuumuta segades paar minutit. Nüüd hakka kulbitäie kaupa puljongit lisama. Lase igal kulbitäiel kruupidesse imenduda. Enne ja pärast iga kulbitäit sega orsotot hoolsalt lusikaga. Keeda niimoodi järjest puljongit lisades vaiksel tulel umbes 30 minutit. Lisa peet, veel veidi puljongit ja keeda veel umbes 15 minutit, kuni kruubid on peaaegu pehmed. Päris pehmeks ära keeda, orsotos peavad kruubid olema kergelt krõmpsud. Tõsta pott tulelt, lisa kitsejuust ja lase sel segades orsotos ära sulada. Maitsesta soola ja musta pipraga. Puista peedipulbriga üle. Soovi korral nirista peale veidi oliiviõli ja jahvata värsket musta pipart.

KELDRI ÕUNAKOOK MARTSIPANIKREEMIGA

ÕUNAKOOK

Koori õunad ja lõika pooleks ning eemalda sisu. Lõika õhukesed viilud. Lõika lehttaignast õhukesed ruudud. Ruutude peale aseta õunamoosi ja seejärel õunaviilud. Soovi korral võid raputada peale võid, kaneeli ja suhkurt. Küpseta 180 C ahjus.

MARTSIPANIKREEM

- 1 l koort
- 150 g martsipani
- 5 lehte želatiini või 1 spl agar-agarit

Aja koor keema ja pudista sisse martsipan. Keeda koort nii kaua tasasel tulel kui martsipan on sulanud. Aseta želatiin külma vette ja paisuta umbes 15 min. Seejärel vala vesi ära ja aseta želatiin kuuma koore sisse, keeta ei tohi.

Kui teed agariga, siis lisa kuumale koorele lõpus lusikatäis ja ära enam edasi keeda.

Aseta kreem tahenema. Valmis on 12 h pärast.

Naistepäeval oli üllatuskülaliseks Estonia teatris töötanud Maire Haava. Foto: Kristel Kitsing

Suurkujud kaunistavad kodukanti

Kodukandi kuulsad inimesed kaunistavad seda ja tõstavad meie enesetunnet – kirjutas kümmekond aastat tagasi 37 aastat Virumaa Teataja toimetuses ajakirjanikuna töötanud Rakke juurtega Valdo Einmann. Nii on – tõdesime järjekordse teeõhtu lõppedes ja tundsime rõõmu, et sari „Kodukandi suurkujud" on Rakke raamatukogus ilusasti käima läinud. Loodame ka huviliste lisandumist, sest meie piirkonna suurkujusid, keda Rakke raamatukogusse kellaviieteele kutsuda, või kellest seal rääkida, jätkub veel kauaks. Kuigi mõni arvab, et üritus on liiga vara ja teine, et sootuks liiga hilja ning alati on halb ilm, siis meie kellaviieteed jätkuvad!

Oleme rääkinud Faehlmannist, kelle nime Rakke peatänav kannab ja Oskar Lutsust, kes Rakkes „Kevade" kirjutamist alustas ja Kalmu ärisse kirjapaberit juurde ostma minnes noore äriteenija Hugo Raudsepaga kohtus ning nende sõprus jätkus ka siis kui Hugo Raudsepp juba kuulus näitekirjanik oli. Oleme meenutanud Kalju Karaskit, Rakke lähedalt Uhe külast pärit CITIS-e lõpetanud näitleja, kelle tee draamanäitlejast ooperilauljaks on Eesti teatriajaloos pretsedenditu. Ja Kalju Karaskit mäletatakse, sest ta ei kaotanud sidet kodukandiga ka vanas eas, käis vanemaid vaatamas ja loomulikult tekitas kuulsuse tulek kohalikes suurt elevust.

Naistepäeva pühendasime naistele – Rakke raamatukogumajas ilmavalgust näinud Marta Sillaotsale, kellest sai kirjanik, tõlkija ja kirjanduskriitik, ja kes ei tunneks tema lasteraamatut „Trips-traps-trull", ja Kiltsi koolis õppinud romantilisele luuletajale Kersti Merilaasile. Seekord oli üllatuskülaliseks kaua Estonia teatris töötanud Maire Haava, kes uhkes teatrikostüümis meid Carmeni aariaga üllatas, ei puudunud ka naistepäevatort. Ja kuna sel päeval, 8. märtsil sündis Marta Sillaotsa vend Heinrich Riikoja, kes oli teadusmaailmas väga tähtsal kohal, siis tuletasime ka teda meelde, vaadates dokumentaalfilmi temast. Ei puudunud ka temaatiline Kuldvillak.

Tore, et inimesed on veidi uurinud, eeltööd teinud, oskavad kommenteerida, lisada ning seda enam, kui mäletavad. Näiteks Kalju Karaskit mäletasid mitmed inimesed kuulajate hulgast. Kuigi teerada kasvab kinni, eluase laguneb – mälestused jäävad. Ja muidugi aitab alati internet – sealt leiab lõputult saateid, katkendeid, filme, mida vaadata.

Püüame vahva raamatukogutiimiga pakkuda ikka huvitavaid koosviibimisi, meenutada suurkujusid, kes oma elu ja tegevusega on kaunistanud meie kodukanti, tutvustada raaamatuid, ärgitada uurima ja lugema, sest kuigi teerada kasvab kinni, varemed lagunevad, siis mälestused jäävad. See, et publiku hulgas on inimesi, kes on eelnevalt kodutööd teinud ja oskavad kommenteerida, lisada, täiendada – nii saab kokkusaamine ikka vaid paremaks.

5. mail ootab meie seltskonda õppekäik Kiltsi lossi, tutvumaks admiral A. J. von Krusensterni elu ja tegevusega. Külastame ka Vao tornlinnust. Väljasõit on 15.30 Rakke raamatukogu juurest.

Osa võtame 4. juunil Pandivere päevast, külastades Väike-Maarja muuseumi. Tutvume vendade Liivide ning G. Lurichi elu ja tegevusega ja naudime koos Pandivere päeva.

Ada Väät
MTÜ Südameasi

Naistepäeval valmisid tassikoogid

6. märtsil tähistasime Simuna naisteklubi kohvikus naistepäeva tassikookide valmistamisega. Ange Preem, OÜst Confetty õpetas meid valmistama suupäraseid koogikesi, kasutades kohaliku külmkuivatustehase tooteid.

Simunas asuva Freezedry OÜ külmkuivatatud toodete valik on Eesti kõige rikkalikum, 100% looduslik, kodumaine, ilma lisatud suhkruta ning ei sisalda säilitus- ega lisaaineid. Sarnast tehnoloogiat põllukultuuride säilitamiseks kasutasid inkad juba 15ndal sajandil, hoides vilju Machu Picchu kõrgmägede külmas keskkonnas, kus need külmusid, vesi aurustus kõrgmäestiku hõreda ja madala õhurõhu kaasabil. Külmkuivatamine e lüofiliseerimine (kuni - 80 C) võib võtta tunde, isegi päevi. Marjades olev vesi jäätub ja aurustub. See nähtus on sublimatsioon - vee muutumine tahkest olekust gaasiliseks.

Külmkuivatatud tooted säilitavad oma kuju, mahu ja värvi. Samuti maitse ja lõhna ning toiteväärtuse.

Toimunud koolitusel valmisid vaarika- ja mustika-sidruni tassikoogid. Kasutasime selleks marjatehase pulbreid ja kaunistusgraanuleid. Kõigil oli võimalik degusteerida külmkuivatatud teesegudest valmistatud kuuma teed ning osta kaasa uusi ja juba teada-tuntud tooteid. Siiri tutvustas meile marjatehase tööprotsessi rõõme ja muresid. Kahjuks puudutab energiahinna kallinemine valusalt ka külmkuivatamise protsessi.

Mary Tammet
Simuna Naisteklubi MTÜ

Tassikookide valmistamine Foto: Mary Tammet

Siiri tooteid tutvustamas. Foto: Mary Tammet

Kõigutamatud maakad Väike-Maarjast – Kirke ja Ander Talu. Foto: Kalev Lilleorg

Väike-Maarja noored ehitavad naabrisaates merekonteinerist suveköögi

23. märtsi õhtul alustas TV3-s oma kümnendat hooaega värvikas ehitussari „Naabrist parem". Nelja paari seas ehitavad oma kätega merekonteinerist suveköögi ka kõigutamatud maakad Väike-Maarjast – Kirke ja Ander Talu.

Mitte kaua aega tagasi sai leheveergudelt lugeda, kuidas käisite aastaks ajaks tiiru teisel poole maakera tööd rabamas. Nüüd on ees juba järgmine seiklus. Kuidas üldse see pöörane idee sündis, et saatest osa võtta?

Ütleme nii, et minu peas oli see vaikselt susisenud juba tükk aega, aga no olgem ausad, ega meil seda aega saates osaleda tegelikult ei olnud, võib-olla vaid juhul, kui ööpäeva saaks mõned tunnid juurde. Lõpuks kui käima hakkasid reklaamid, et uus kandideerimine on avatud, siis selle au ja sära saan puhtalt enda peale võtta. Ma lihtsalt saatsin kandideerimise avalduse ära, oligi korras. Anderile ütlesin pärast, et nüüd peaks õnne korral hakkama mõtlema, kuidas suur ehitamine kevadesse ära mahutada.

Eks omajagu andis saates osalemisele hoogu ka me varasem projektkorterite ehitus. Väike-Maarjasse on meil täna suure planeerimise ja asjaajamise tulemusel soetatud kolm investeerimiskorterit, millest kaks on ka hetkel välja üüritud. Olime veidi seda ehitust ja renoveerimist nuusutada saanud, tunduski põnev astuda järgmine samm – võtta osa saatest ja teha kogu seda ehitust võistu peale! Ja kõige tähtsam – me tegelikult ju elame kord siin, kord seal. Meil on olemas krunt ja maja, kus veel elada ei saa, seetõttu suveköögi näol oleks meil päriselt oma koht, kus magada, elada ja oma asju hoiustada. Praegusel hetkel on kogu me elu laiali ja pool sellest tegelikult sõidab meiega koguaeg autos kaasa.

Milline on senine kogemus korterite üles vuntsimisel?

Nagu mainisin, siis oleme tänaseks terviklikult üles ehitanud ja sisustanud kaks projektkorterit, kolmas ootab suve, sest seda me enam kooli, töö ja saate ning Anderi trennide/mängude vahele ei pressi. Või äkki võiks? Ei, lõpuks läheb kõik sassi. Mul on hetkel päevas umbes kümme erinevat meeldetuletust pandud, et kõik antud lubadused saaks täidetud ja jooksvad kohustused ei ununeks.

Aga kogemus korterite ülesehitamise näol on olnud hästi lihtne. Kuna ükski korter, mille soetanud oleme, pole olnud valmis koheselt sissekolimiseks, siis me esmalt teemegi korterid paneelini puhtaks ja siis hakkame uuesti üles ehitama. See ülesehitamine ei piirdu uue värvi ja tapeediga, ikka täislaks. Kõigepealt uued kommunikatsioonivõrgud, siis karkassid, villad, kipsid, OSBd, valamised, kogu elektrisüsteem, plaatimine, lõpuks värv, tapeet ja põrand ning kõige lõpus köögid ja sisse ehitatud kapid ja muu pudi-padi, mis inimestele meeldib. Me idee on koguaeg selline, et kuigi me teame, et teeme üürikortereid ja ei jää nendesse ise kunagi elama, siis sellegipoolest me paneme väga palju rõhku kodutundele. See on pikk protsess – higine, verine, aga ühteaegu väga meeldiv!

Kuidas hindate oma kaasvõistlejaid, kes tunduvad tugevaimad konkurendid?

Noo, kuna kõik on noored ja hakkajad inimesed, siis konkurents on tugev ikka. Võib-olla pole kõik nii palju ehitusega ja sisustamisega kokku puutunud, aga nende trumbid võivad olla näiteks eneseregulaamis või muudes kunstilistes oskustes, mille abil meiegi loodame erilised olla. Sest oluline on siinkohal ära mainida, et võitja selgub finaalsaates pelgalt telefonihääletuse tulemusel.

Kuidas proovite konkurentidest eristuda?

Me oleme tegelikult meie ise. Jätkame oma vana hea kodutunde loomisega. Kasutame kindlasti juba tuttavaid materjale ja lihtsalt oleme sellised nagu oleme. Ma usun, et meie tavapärane väljakujunenud stiil on juba piisavalt massist erinev, aga jooksvalt muidugi teeme muudatusi ka, sest kui on ikka näha, et läheb jube igavaks, siis peab ikka genereerima hakkama, et mida muuta ja täiendada.

Saate lõpuks peaks valmima teil merekonteinerist suveköök. Kas teil on juba konkreetne nägemus olemas või vaatate töö käigus, kuidas välja tuleb ja mis ideed tekivad?

Oh ei! Ma pole siin mitte midagi juhuse hooleks jätnud. Nägemuse panin paika juba saatesse kandideerimisel. Anderiga hakkasime seejärel kompromisse looma, sest ehituse poole pealt tuli teha teatavaid mööndusi, need kas lihtsalt ei mahuks eelarvesse või oleksid saate raames liiga suureks ettevõtmiseks. Aga idee on selge, kaks konteinerit asetame teineteises paralleelselt lahku ja nende vahele ning ette tuleb terrassiala, mille kohal on veel katus. Vot, selline paukidee on meil! Kuid jah, sisekujundusliku poole pealt on see tavaline, et plaanid muutuvad, materjalid muutuvad. Ma isegi saan öelda, et selles saates on meil tavapärasest rohkem võimalusi, sest meil on saate poolt antud eelarve ja sponsorid, kellelt saame väga kvaliteetset kraami, mida me oma projektkorteritesse osta ei jaksaks.

Olete mõlemad samaaegselt nii krutskeid täis kunstiinimesed kui ka pragmaatilised planeerijad. Samas on plaan alati detailselt paigas. Kas te võtate pere ja sõprade nõu ka kuulda suveköögi sisustamisel?

Me ikka arutame peredega, et kas nii oleks parem ja mis nad arvavad, aga lõppude lõpuks sisustamise ja planeeringu poole pealt teeme otsused ikkagi ise. Sõpru me sellesse eriti ei sega, nemad on meile oma heade sõnadega piisavalt abiks. Ja kokkuvõttes liiga palju arvamusi pole ka hea, sest me tegelikult teame, mida me tahame. Oluline on lihtsalt endale kindlaks jääda.

Millised on need lemmikvärvid ja materjalid, mida kasutada soovite?

Kuna eelnevad korterid oleme teinud valdavalt heledates toonides, siis suveköögis on mänguruumi rohkem ja turvaliselt valged me konteinerid ei tule. Suure mustriga tapeet on kindlasti üks me kavalamatest viguritest. Aga ka värvikooslus läbi konteinerite on oluline. Liiga palju toone ja materjale on halb, aga liiga vähe on igav. Seetõttu me kindlasti teeme suveköögis tavapäratuid valikuid ja võtame riske, sest kuidas muidu eristuda?

Teete oma oskuste ja käkkide üle ikka nalja. Millega olete puusse pannud oma senistes ühistes remonditöödes?

Suurim puussepanek on meil pea alati arvutustes, eelkõige karkassi arvutamisel. On olnud kordi, kus karkassi tuleb lausa kuus korda juurde osta, sest esmased arvutused on mingil huvitaval põhjusel rappa läinud. Ja muidugi vahel on seda ka, et mõni sein tuleb uue värviga üle värvida, sest eelmine toon ei olnud ikka see õige.

Kas olete remondi käigus avastanud üksteises selliseid iseloomujooni, millest varem polnud aimugi?

Me ei kuulu nende paaride hulka, kes koos renoveerimistöid teha ei suudaks. Ma tegelikult ise ka imestan, et me kooslus nii edukalt töötab, veider kohe. Aga ega ma ei mäleta enam, millised need iseloomujooned üldse enne ehitusprojekte olid, sest me oleme ikkagi kaks aastat järjepanu segused, tolmused ja värvised olnud. Küllap me ikka oleme rohkem kompromisse suutnud tegema hakata. Ander juba teab, kuidas ja mismoodi ma midagi tahan. Mina tean, kuidas ja mismoodi Ander mingeid asju teeb. See ei tähenda, et me ei vaidleks ja kumbki oma mõtteid läbi suruda ei üritaks. Ikka on seda ka, aga koostöövõime on me võtmesõna.

Olete öelnud nii vahvalt, et maakoht, kust pärast gümnaasiumi lõpetamist esimese asjana leebet tõmbasite, on nüüd, pärast välismaal ja teises linnas elamist, nii tagasikutsuv. Mil moel siis?

Jah, pärast gümnaasiumi lõppu mina vähemalt mõtlesin küll, et Väike-Maarjasse ma kindlasti tagasi elama ei tule. Aga Austraalias elades ja hiljem Tartus olles sain aru, et tegelikult just Maarja ongi see koht, kus olla tahaks. Esiteks oleme me oma peredega väga lähedased, ei taha kuhugi väga kaugele neist minna. Ja teiseks, meil mõlemal on selliseid päevi, kus tahaks kuskil vaikselt omaette olla, mõelda, kirjutada, midagi nikerdada. Sedasi, et ühtegi inimest ka ei näeks, ega kuuleks. Linnas naljalt sellist elu elada ei saa. Maal on see võimalik ja huvitav tähelepanek:. mulle väga meeldib, et Väike-Maarjas on toidupoed täpselt parajalt väikesed. Linnapoodides tuleb kahe piimapaki ostmiseks ja kassani jõudmiseks teinekord mitu kilomeetrit kõndida. Maal on lahe! Väga meeldib maakas olla, üldse ei häbene.

Saade toob kahtlemata kaasa endaga kuulsuse. Kas ootate juba põnevusega, kuidas ajakirjanikud teilt intervjuusid paluvad ja fännid tänaval ära tunnevad, või pigem loodate, et suurt tähelepanu saates osalemisega ei kaasne?

Ma ei nimetaks seda kuulsuseks, teatav tuntus ehk. Aga ilmselt see mingil määral tuleb tõesti. Ja ma valetaks, kui ma ütleks, et see ei tundu põnev. Me poleks siis saatesse läinud, kui me poleks sellise väikse asjaga arvestanud.

Kristel Kitsing
toimetaja

Jalgratta kevadhooldus tee ise või vii ratas hooldusesse

Nüüd on õige aeg suusad pikale puhkusele saata ja jalgratas välja ajada ning igapäevasesse kasutusse võtta. Selleks, et Sinu kaherattaline sõber kestaks kaua ja sõidaks terve kevadsuve sinuga turvaliselt, tuleks enne uue hooaja algust läbi viia hooldusprotseduurid. Kalle Kriit Rattabaasist jagab mõned soovitused, kuidas ratas kevadesse äratada.

Pandivere rattaralli eestvedajad Kalle Kriit ja Jane Kool. Foto: Kristel Kitsing

Alustuseks suuskadest. Need tuleb nüüd rattahooajale vastu minnes pikemale puhkusele saata. Millega peab arvestama nende hoiustamisel?

Ma arvan, et suuskadest, lumest ja külmast ilmast vaevalt keegi siin aprilli keskpaigas väga rääkida tahab, aga suuskadele võiks suveks määrde alla panna ning võimalusel suusakotti panna. Põhiline, et otseselt päikese kätte ei jääks ja väga tolmuses keskkonnas ei oleks.

Jalgratas on terve talve oodanud, kogunud tolmu ja seisnud liikumatult. Kuidas ratas esmalt puhtaks saada? Mis vahendeid kasutada?

Alustuseks selline tähelepanek, et ratta võiks lasta korda teha juba enne „talvepuhkusele“ minekut. Siis kevadel lapiga natukene tolmu maha nühkida, kummide pumpamine – ja saab veerema hakata. Kellel need asjad tegemata jäid, siis rattapesu, ketile õli, kummid täis ning erinevate sõlmede kontroll. Kui pahandusi, siis kõne rattapoodi, et rattahoolduse aeg kokku leppida.

Kas lisaks pidurite seisukorra kontrollimisele tuleb veel millelegi ohutuse seisukorrast tähelepanu pöörata?

Pidurid peavad töötama, samamoodi käigud. Tähelepanu võiks pöörata ka kummide seisukorrale ja õigele kummide rõhule. Igal väliskummil on välisküljel need andmed kirjas. Lisaks tuled, helkurid, rattakell, kiiver pähe ja alguses ikka tasa ja targu.

Mida kummide töökorda seadmiseks vaja teha või mida tähele panna?

Soovitaks hinnata kulumist, üldiselt kulub tagumine väliskumm kiiremini. Kui näete külgedel ja peal liiga palju pragusid, siis soovitaks välja vahetada, mitte suurt pauku oodata.

Vallakodanikku huvitab tõenäoliselt ka hind, mis keskmise hoolduse eest välja tuleb käia. Ega see ometi pool uue ratta hinnast moodusta?

Päris tihti juhtub seda, et inimene pole 5-10 aastat ratta eest hoolitsenud ja peale rattahoolduse pakkumise saamist võtab uue ratta. Alati enne tööd teeme pakkumise ja arutame ratta tehnilise seiuskorra koos läbi. Kõige lihtsam hooldus on meil 35 eurot, mis sisaldab rattapesu. Kui nüüd midagi on katki või kulunud, siis lisandub varuosade hind ja lisatöödele kulunud tööaeg. Tavarataste puhul on vahemik 35 kuni 200 eurot.

Õige naudingu ning turvaliseima sõidu saab rattaga vaid koos õige varustusega. Milliseid soovitusi jagad?

Kiiver pähe, pehmendusega rattapüksid. Veel ka kindad, et pärast kukkumist rattaga sõita saaks ja muidu normaalne elu jätkuks, sest kui peopesad on ribadeks, siis on jama majas. Riietus on tegelikult väga oluline ja pole halba ilma, vaid vale riietus.

Mõni lehelugeja alles ehk soetab sobiva sõiduvahendi sel hooajal. Mida selle valikul arvesse peab võtma?

Mõelda rahulikult läbi, kus te rattaga kõige rohkem sõidate. Tavasõitja hulgas on viimastel aastatel väga popiks läinud hübriidratas. Suured, hea veerevusega jooksud, mugav sõiduasend ning saab vabalt kruusal ja Ebavere matkarajal hakkama. Kellel soovi rohkem metsas rallida ja Äntusse juurikaid lugema minna, siis soovitaks maastikuratast. Kindlasti enne ostu võiks neid asju poes arutada ja proovisõidu teha.

Palju Sa ise Rakveres rattapoe pidamise kõrvalt trenni teinud oled?

Varsti hakkan tubliks ja enda vaimse ja füüsilise heaolu huvides rohkem liigutama. Sai talvel mõned korrad suusatamas käidud ja ühe Rakvere ja Vägeva otsa sain ka tehtud mõned nädalad tagasi, kui päike paistis ning ilus nädalavahetus oli. Varsti tahaks jälle rattaga Rakverre tööl käima hakata, sest kütusehinnad on nagu on. Lisaks saab hea enesetunde ja väikese trenni ka.

Millised meie valla teed on need imelised, mida mööda soovitad ringi liikuda ja ka ümbrust avastada?

Ebavere mets, Äntu järved, Kiltsi, Triigi ja Väke- Maarja ümbruse kruusateed. Kellel treenitus juba parem, soovitan Rohu baaside metsadesse seiklema minna koos karude, põtrade ja kitsedega. Lisaks seal märgistatud RMK matkarada.

On Sul mingid juhtnöörid, kuidas maastikurattaga ökonoomselt ja nutikalt sõita?

Ratta puhtus, keti ja hammasrataste õigeaegne puhastamine, õlitamine ning rattahooldus. Kindlasti peab natukene aru saama, et kuna ja mis jõu pealt toimub õige käiguvahetus. Natsa keeruline seda sõnades kirjeldada. Teeks veel sellise tähelepaneku, et paljud inimesed sõidavad liiga tühjade kummidega, liiga raske käiguga ning liiga kõrge sadulaga.

Räägi veidi Pandivere Rattasõidust. Eelmisel aastal kiideti väga rada. Millega sel aastal üllatate?

Pandivere Rattasõit toimub sellel aastal 24. juulil. Registreerimine www.sportos.eu leheküljel on juba avatud, seega hakake aga usinalt ennast kirja panema. Ootame hetkel veel lume sulamist ja võimalusel plaanime ikka natukene uut rada ka pakkuda, aga suures plaanis jääb rada samaks nagu eelnevatel aastatel – kõigile läbitav ja mõnus.

Kristel Kitsing
toimetaja

Esimese kvartali sportlikud toimetamised Rakke koolis

KÕRGUSHÜPPAJAD KOGUNESID

Meie kooli parimad kõrgushüppajad kogunesid 26. jaanuaril ja 3. märtsil. Kõrgushüppepidu on kokkusaamine õpilastele, kes on tundides ületanud 110 cm ja enam. Kui tundides hüpates kasutame kõrguse ületamiseks treeningkummi, siis kõrgushüppepeol ületame päris latti. Ei teagi, mitu aastat tuleb midagi korraldada, et regulaarset kooskäimist traditsiooniks nimetada, kuid selle aasta hüppamine oli järjekorras viies. Suure väärtusega eelkõige hüppajaile endile, on iseäranis see, et kõikide igal aastal osalenud õpilaste rekordkatsed on õnnestunud algusest peale ka videodes ära talletada. See on hea arhiivimaterjal ja mälestus nendele, kes on kunagi sellel kooskäimisel osalenud. Samuti on huvitav, et enamasti hüpatakse kõrgushüppepeol ka uusi isiklikke rekordeid. Parimad tagajärjed kooskäimiselt (II grupp): Robin Sepa (9. klass) 158 cm, Karmo Karro (9. klass) 155 cm, Steven Sirp (8. klass) 145 cm, Egert Kippel (7. klass) 140 cm, Karmel Karro (9. klass) 136 cm, Mikk Tooming (6. klass) 130 cm. I grupp: Alexander Lillemets (8. klass) 127 cm, Mikk Sakkool (7. klass) 125 cm, Marta Luisa Rückenberg (4. klass) 125 cm, Keiro Elbre (5. klass) 120 cm ja Karmo Viru (6. klass) 120 cm.

Pildil õpetaja üle rippunud õpilased. Foto: Janar Rückenberg

VABAVISKEVÕISTLUSED PEETI KOLMETEIST-KÜMNENDAT KORDA

Veebruari esimesel nädalal toimusid Rakke kooli 13. vabaviskevõistlused. Klassidevahelises (4.-9.) võistluses tuli 156 tabamusega võitjaks 9. klass, teine koht läks 6. klassile 132 tabamusega ja 8. klass platseerus 130 tabamusega kolmandale kohale. Poiste individuaalarvestuses oli parim Fredi Karuks (6. klass), kes tabas 2 minuti jooksul 27 vabaviset. Tüdrukutest oli parim Karmel Karro (9. klass) 22 tabamusega.

ÕPETAJA AEG RIPUTI ÜLE 23 ÕPILASE POOLT

14.–18. märtsini oli Rakke koolis taas üks omalaadne nädal. „Õpetajast parem“ kampaania raames üritasid õpilased üle rippuda õpetaja Janar Rückenbergi aega, mis oli sellel aastal 2:08,86. Nädala jooksul käis vahetundidel rippumas 70 erinevat õpilast, kellest 23-l õnnestus õpetaja aeg ka üle lüüa. Õpetajana olen jõudnud oma vaimsuses juba sellesse seisundisse, et mul isegi hea meel, kui on tegevusi, milles jään õpilastele alla. See peabki nii minema ja sellel nähtamatul pingel (vanemad teevad kõik, et oma taset veel hoida ja noorematele mitte järgi anda, kuid nooremad omakorda üritavad vanematele/eeskujudele kandadele saada) – maailm oma toimimises suuresti seisabki. Tüdrukutest oli parim Marta Luisa Rückenberg 4. klassist (6:06,06) ja poistest Marten Lepp samuti 4. klassist (4:16,06). Marta Luisa hoiab ka koolirekordit 2019. aastast (7:01,93). Õnneks leidus igast klassist keegi, kes õpetaja aja ületada suutis, kuid nii teisest kui neljandast klassist suutsid seda koguni viis õpilast. Õpetaja aega ületanud õpilased: Marta Luisa Rückenberg, Nele-Liis Kirsipuu, Marten Lepp, Camilla Kovaljov, Karmo Karro, Rebecca-Maria Ermel, Rilleriin Ojamäe, Sten Erik King, Karl-Martin King, Markus Kull, Karel Kurvits, Mari Kalmus, Ken-Martti King, Liis Marii Ojamäe, Renate-Liis Ploom, Rasmus Kurvits, Karmo Viru, Steven Sirp, Kustav Kuntro, Keona Gritt Tilk, Kristelle Riigor, Sander Sten Madisson, Keiro Elbre.

Janar Rückenberg

Selgusid valla meistrid koroonas ja lauatennises

Märtsis toimusid Triigi spordihoones Väike-Maarja valla meistrivõistluste viimased etapid lauatennises ja koroonas. Mõlemad võistlused olid kolmevoorulised, millest lõppkokkuvõttes läks arvesse kaks paremat. Esimene koroonaturniir mängiti 7. detsembril, teine 25. jaanuaril ja kolmas 22. märtsil. Kolme etapi kokkuvõttes olid tulemused järgmised: 1. koht Heino Hahndorf, 2. Aivar Põldmaa, 3. Raul Oja ja 4. Eerek Preisfreund.

Noortest võttis võistlusest osa Miikael Preisfreund, kes üldarvestuses jäi viiendaks.

Esimene lauatennise etapp toimus 11. jaanuaril, teine 15. veebruaril, kolmas 15. märtsil. Lauatennise paremusjärjestus on: 1. koht Väino Stoltsen, 2. Tarmo Rebane, 3. Raul Oja ja 4. Eerek Preisfreund.

Noortest pakkus meestele konkurentsi Rico Vares, kes lõppkokkuvõttes tuli viiendale kohale.

Väino Stoltsen võttis osa veel Lääne-Viru meistrivõistlustel lauatennises Aseris ja saavutas vanuseklassis 60+ 9. koha.

Eesti veteranide meistrivõistlustel lauatennises jäi Väino Stoltsen vanuseklassis 70+ üksikmängus seitsmendaks ja paarismängus neljandaks.

Aule Rebane
Triigi spordihoone

Triigi spordihoones selgusid kohalikud meistrid. Foto: erakogu

SPORT

Treener koos õpilaste ja abimeeskonnaga. Foto: Janar Rückenberg

Rakke võõrustas noormaadlejaid üle vabariigi

Laupäeval, 2. aprillil toimus Rakke kooli võimlas 16. noorte vabamaadluse seeriavõistluse esimene etapp. Võistluspäev vältas hommikul kella 10.30st 15.00ni ja mõõtu tuli võtma 105 noormaadlejat üle Eesti. Koduklubi Järvamaa Matimehed alt astus treener Jaak Tammiku juhendamisel sellel võistlusel üles ka kaheksa Rakke kooli noormaadlejat: Egert Kippel (7. klass), Mikk Sakkool (7. klass), Markus Kull (5. klass), Marta Luisa Rückenberg (4. klass), Ketlin Kull (2. klass), Keili Kalmus (2. klass), Henri Saare (2. klass), Mia-Liisa Soo (2. klass). Pjedestaalil käisid meie koondislastest ära kaks õpilast. Mikk Sakkool saavutas kehakaalus -62 kg 3. koha ja Marta Luisa Rückenberg võitles kehakaalus -33 kg välja 2. koha. Loomulikult tunnustame hea sõnaga kõiki oma kooli ja klubi esindanud õpilasi. Nõuab ju suurel võistlusel ainuüksi esinemine iseenesest juba suurt julgust. On lihtne trennides hullamas käia, ent hoopis teine teema on sportlik võitlus suurel areenil võõraste vastaste vastu. Kuna ükski suururitus ei suju ilma taustajõududeta, siis täname ka igati töökat korraldusliku abimeeskonda. Aitäh Karmel Karro, Karmo Karro, Robin Sepa, Robert Sepa ja Erika Rückenberg. Kiitus veelkord kõikidele meie noorsportlasele, õnnitlused medalistidele ja tänud treener Jaak Tammikule!

Janar Rückenberg

Sisesõudjad lõpetasid hooaja

Laupäeval, 5. märtsil toimusid Eesti meistrivõistlused sisesõudmises 2000 m distantsil, mis lõpetas ka sisesõudjate hooaja. Võistlused peeti taas virtuaalselt. Meie valla sportlastest või rahvaspordiklubi esindavatest sõudjatest olid stardis Margit Vaarma, Aare Kuuseoks ja Tarmo Kaasik. Margiti lõpuaeg oli 7:43,2 ja N40+ vanuseklassis saavutas ta 1. koha. Simuna spordiklubi esindanud Tarmo Kaasik tuli vanuseklassis M50+ ajaga 07:05,0 teisele kohale ja Väike-Maarja rahvaspordiklubi esindav Aare Kuuseoks saavutas vanuseklassis M60+ 1. koha (2000 m aeg 7:04,7). Sisesõudesarja 2021–2022 nelja etapi koondarvestuses lõpetasid meie valla sõudjad järgmiste tagajärgedega: Margit Vaarma (N40+) 1. koht, Annika Deedin (N30+) 1. koht, Aare Kuuseoks (M60+) 1. koht, Janar Rückenberg (M40+) 2. koht, Kalle Piirioja (M50+) 2. koht, Väino Stoltsen (M70+) 2. koht, Tarmo Kaasik (M50+) 3. koht, Enno Aoveer (M70+) 3. koht.

Kahel etapil tegid kaasa Mairi Beilmann (N40+) ja Karl Viktor Vaarma (PC), ühel etapil Norman Kippel (M40+), Eva Aleksandra Puskar (TD) ja Karoliina Viktoria Vaarma (TD). Kokku osales sisesõudehooaja ühel kuni neljal etapil 13 meie valla sportlast. Uus hooaeg algab taas novembris pikamaa meistrivõistlustega ehk 6000 m distantsiga.

Janar Rückenberg

Janina Wüst ja Greete Steinburg. Foto: Roland Vogelmann

Rakke Trimm

1. mail stardib Rakke Trimm. Traditsiooniliselt läbi suve kestev osalusvõistlus on toimumas 1. mai kuni 30. september. Osalemiseks tuleb viia sedel oma nime ja kuupäevaga Rakke linnamäe terviserade kaugemas punktis nn Kaskede tõusul olevasse postkasti. Tublimad selgitatakse osaluskordade liitmisel.

Kuna varasemalt kavas olnud tüdrukute ja poiste klassides on osalejaid vähe, proovime tänavu tublimaid selgitada ainult naiste ja meeste klassis. Seega kõik seni osalenud noored ja täiskasvanud on ühtses arvestuses. Nagu ikka kopsakama peaauhinna loosimisel osalevad kõik postitatud osaluskaardid.

Juhend ja kogumiskastini jõudmise skeem on terviserade alguses laululava teel ja Rakke linnamäe staadioni infotahvlil.

Talgupäev Rakke linnamaäel

Üleriigiline talgupäev „Teeme ära!“ toimub tänavu nädalajagu hiljem kui tavaliselt. Meie oma Rakke linnamäe talgutega jääme aga vana kuupäeva juurde – 1. mai kell 10.00.

Kuna rattamaratonide hooaeg algab just üleriigilisel talgupäeval, on meil ainuke võimalus talgupäev veidi varem korraldada. Nagu ikka, valime eelnevalt Rakke linnamäel mingi lõigu, mida korrastame. Eelmisel aastal näiteks korrastasime radasid pärast hooldusraie tegemist.

Loodan, et tänavugi jagub abistavaid kätepaare. Igal talgupäeval oleme ühiselt teinud ära suure töö ja ootused tulevaseks talgupäevaks ei ole teps mitte väiksemad. Ole kohal!

Rattahooaeg ja võistlused

Kuigi aprilli algus pakub veel suurepäraseid võimalusi suusatamiseks, on paljud juba oma kaherattalised sõbrad välja toonud. Tulemusi tagaajavad ratturid saavad aga hoo sisse kuu lõpus, koolivaheajal, kui toimuvad mitmed noortelaagid. Siis avaneb ka kohe kodune jalgrattakalender. Eliise Kivistu ja Greete Steinburg käisid hooaja ettevalmistuseks Hispaanias laagris. Kui Eliise kolmenädalane laager seisnes ainult ettevalmistuses, siis Greetel oli ka juba esimene võistlusperiood. Plaanid lõi veidi sassi ja segamini koroonaviirus, aga mõned võistlused õnnestus teha. Parimaks tulemuseks jäi hooaja sissejuhatusel Andaluusia kuue päeva pikkuse kõrgetasemelise mitmepäevasõidu neljas koht. Kusjuures koos uue võistkonnakaaslase ja paarilise Janina Wüstiga võideti võistluse pikim ja raskem 79-kilomeetrine etapp. Eliise hooaja avastart oli planeeritud Poolas, aga ilmastikutingimused olid nii käest, et võistlus tuli ära jätta ja paraku koju tagasi sõita.

Kuigi moodne haigus koroonaviirus näitab kõikjal taandumise märke ja riigid kaotavad järgemööda piiranguid, siis on kerkinud juba uus probleem ka jalgrattavõistluste läbiviimisel. Sõjapõgenike tulvad on mitmes riigis võtnud nii suured mõõtmed, et võistluste korraldajad ei suuda võistlusi läbi viia ja organiseerida.

Enno Eilo

Väino Stoltsen on kahekordne Eesti meister sulgpallis

Aprilli esimesel nädalavahetusel selgusid eri vanuseklasside Eesti meistrid sulgpallis.

Seenioride konkurentsis näitas head mänguvormi mitu Väike-Maarja rahvaspordiklubi esindavat läänevirulast.

Meeste paarismängus osutus üle 65-aastaste arvestuse parimaks duo Väino Stoltsen ja Arne Võidula, meeste üksikmängus riputati kuldmedal kaela üle 70-aastaste meeste arvestuses Väino Stoltsenile.

Kristel Kitsing

Väino Stoltsen ja Arne Võidula. Foto: Oleg Hartsenko

TEADE

Mida teha raamatutega?

Aegade jooksul on Rakke muuseumisse kogunenud suur hulk raamatuid ja ajakirju. Neid kõiki hoida ei ole mõistlik. Kuid mida siis nendega ette võtta? Palun tule ja anna nõu laupäeval, 23. aprillil kell 10.00 noortekeskuse II korrusel, sissepääs hoovi poolt. Info 5193 3935.

Malle Mattisen
Rakke Haridusselts

KOGUDUSTE TEATED

Väike-Maarja kogudus

Jumalateenistused toimuvad pühapäeviti kell 13.00.
Alates 19.04 toimuvad jumalateenistused kirikus. Orelil Ago Tint.
19.04 suure reede sõnajumalateenistus kirikus.
21.04 Kristuse ülestõusmise missa.
28.04 sõnajumalateenistus kirikus.
01.05, 08.05, 15.05 ja **29.05** jumalateenistused.
22.05 ja **29.05** missa.
Kogudust teenivad õpetaja Tauno Toompuu ja diakon Juhan Rumm.
Diakon on pastoraadis teisipäeviti kell 9.00–12.00.
Väike-Maarja leinamaja on avatud teenuse pakkumiseks.
Pastoraadis saab sündmuste korraldamiseks rentida saali koos köögiga.
Info: diakon Juhan Rumm, tel 5345 0943, juhan.rumm@eelk.ee
Koduleht: sites.google.com/site/eelkvaikemaarjakogudus
Facebook: EELK Väike-Maarja kogudus
Annetused: EELK Väike-Maarja kogudus
EE652200001120247658 Swedbank,
leinamaja taastamise toetamiseks lisada märksõna „leinamaja“

Avispea kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse pastor on Eerek Preisfreund.
Info: tel 323 5450; 524 1982,
e-post: avispea@ekklesia.ee
Aadress: Avispea küla, 46208
Väike-Maarja vald, Lääne-Virumaa
Koduleht: avispeakogudus.wixsite.com/kogudus
Facebookis: Avispea Vabakogudus
Annetused: Eesti EKB Koguduste Liidu Avispea Vabakogudus
10502002423005

Simuna kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 11.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste.
Aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Info: tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021,
e-post: enn.salveste@eelk.ee
Facebookis: Simuna Kogudus
Annetused: EELK Simuna ja Juuda kogudus
EE852200001120184054 Swedbank

Rakke kogudus

Jumalateenistused pühapäeviti kell 15.00.
Kogudust juhatab diakon Tiina Teppo.
Aadress: Oru 6, 46301 Rakke
Info: tel 5623 1313,
e-post: rakke.kogudus@gmail.com
Koduleht: http://rakkekogudus.weebly.com/
Facebook: Rakke Kogudus
Annetused: EEKBKL Rakke Kogudus
EE432200221044564569 Swedbank

Jehoova tunnistajate kogudus

Koosolekud toimuvad igal pühapäeval kell 11.00
Zoomi vahendusel.
Info: tel 5695 1316
Koduleht: http://jw.org

Kalmistumeistrid

Väike-Maarjas – Heili Talpsepp, tel 516 1809.

Simunas – Sirje Prual, tel 524 7944.

Aos – Aili Uustalu, tel 524 6501.

Ei võta sõnad leinavalu,
ei kuivata nad pisaraid…

MÄLESTAME

HELGA KRIKMANN	24.09.1931–22.03.2022
VELIIDA SORGUS	26.08.1933–11.03.2022
KOIDA BORK	24.02.1935–13.03.2022
IIVI EIGI	29.06.1936–17.03.2022
ESTER MÄE	14.07.1936–26.03.2022
MAIMU LÖPER	10.10.1936–04.03.2022
TIINA RAJASTE	06.06.1959–17.03.2022

TULE KAUPLEMA!

Sel aastal toimub Pandivere Päev Väike-Maarja keskväljakul ja selle ümbruses.
Tamme tänav on omatoodangu müüjate päralt.
Ootame kauplema usinaid omatoodangu müüjaid ja tänavakohvikute pidajaid!
Võid tulla oma hõrgutisi pakkuma, luues mõnusa interjööri külastajatele.
Palun andke endast teada hiljemalt 30. aprilliks maire.haava@v-maarja.ee.

Väike-Maarja Haldusteenustesse on oodatud tööle
HEAKORRATÖÖTAJA

Peamisteks tööülesanneteks on avaliku ruumi korrashoiu tagamine, haljasalade niitmine ja korrastamine. Vajadusel pisiremontide ja transporttööde teostamine. Ootame Sind kandideerima, kui sul on tahe Väike-Maarja valla heakorda ja elukeskkonda paremaks muuta.

Nõuded kandidaadile:
Vähemalt põhiharidus
Varasem niidutööde teostamise kogemus (trimmer, murutraktor)
B-kategooria juhiload
Hea füüsiline vorm
Võime iseseisvalt tööd planeerida

Pakume:
Tähtajalist lepingut 16.05.2022-31.10.2022
Töötamist toredas meeskonnas koos valdkonna parimate spetsialistidega
Võimalust panustada kiirelt areneva valla kujunemisse ja arenemisse

Konkursil osalemiseks palume esitada avaldus ja CV 02.05.2022 e-posti aadressile kaire.kislov@v-maarja.ee märgusõnaga „Heakorratöötaja“.

Kui Sul on eelnev töökogemus õena ning soov töötada toetavas meeskonnas, siis tule meile tööle. Kui Sa oled empaatiline, aus ja soovid inimesi aidata, siis võta meiega ühendust.

TNP KONSULTATSIOONID PAKUB TÖÖD ÕELE üldhooldekodus:

Imastu hooldekodus – Tapa vald (töötajal ööbimisvõimalus)
Pruuna mõisa hooldekodus – Tapa vald
Pandivere pansionis – Väike-Maarja vald

Tööle asumise aeg: kohe
Töötasu: 9.- tunnis (katseajal).
Sõit tööle-koju kompenseeritakse.

Kui Sul on avatud süda, õe diplom ja isikliku auto kasutamise võimalus helista: 634 5177, 5560 6268, e-post: tnpkonsult.personal@gmail.com.

Jää hüvasti, Ester Mäe!

14.07.1936–26.03.2022

Headel inimestel nagu ubinaid täis uibul
on palju kanda ja palju anda…

Me mäletame Sind Härmalõnga viienda presidendina aastael 2001–2011.
Ajaratas ajaringe nobedasti koob, tegijaid nagu Sina, Ester Mäe, peame alati meeles. Aitäh!

Päike tõuseb ja vajub,
inimene elab ja kaob.
See on elutee,
mis läheb taevasse,
nii kui üks pääsuke
läheb kõrgele…

Armastus sulagu mälestuseks ja valu lauludeks!
Jäävad teod, jäävad mõtted, jääb naeratus…

Südamlik kaastunne pojale perega.

Kaasteelised paljudel teedel ajast aega

ÜRITUSED

19.04 kell 17 Rakke raamatukogus vestlusõhtu ajakirjanik Liina Kanarbikuga teemal „Meedia roll tänapäeval“.

21.04 kell 18 Georg Lurichi kevadjooks. Jooksu avamine Väike-Maarja keskväljakul. Lillede ja küünalde asetamine G. Lurichi ausambale.

25.04 kell 18 Georgi söögitoas Väike-Maarja mälumängusarja 6. voor.

25.04 kell 12.00 Simuna rahvamajas mälutreening eakatele.

30.04 kell 19 Rakke kultuurikeskuses rahvusvahelise tantsupäeva piduõhtu. Tantsumuusikat teeb ans TAAS. Üles astuvad valla isetegevuskollektiivid. Pääse 5.- Info ja laudade broneerimine tel 5569 2792.

05.05 kell 16 sarjas „Kodukandi suurkujud“ õppekäik Kiltsi lossi, tutvumine admiral Krusensterni elu ja tegevusega. Väljasõit kell 15. 30 Rakke raamatukogu juurest, info tel 521 9084.

06.05 kell 18 Rakke kultuurikeskuses emadepäeva kontsert. Esinevad lasteaed Leevike mudilased. Lastele üllatuskülaline. Töötab kohvik.

07.05 kell 11 Väike-Maarja spordihoones Väike-Maarja valla meistrivõistlused sisesõudmises. Vaata lisaks: sport.v-maarja.ee

08.05 kell 17.00 Väike-Maarja seltsimajas emadepäeva kontsert. Väike-Maarja valla aasta ema tunnustamine.

NÄITUSED

Väike-Maarja muuseumis näitus „Eesti. Talu. Film“.

Triigi spordihoone II korrusel näitus „SI BE RIS“, mis jutustab Triigi, Avispea, Eipri ja Ärina kandi küüditatud perekondade lood.

Rakke raamatukogus Veskimäe talu maalinäitus. Harrastuskunstnik Kersti Uudeküllі maalid.

Väike-Maarja vallamajas vitraaži- ja maalikunstnik Kristel Pohlaku maalid.

Väike-Maarja seltsimajas Mare Orguse akrüülmaalide näitus „Värviline aastaring“.

Simuna rahvamajas Simuna kooli õpilaste, õpetajate ja töötajate kunstinäitus „Kevad 2022“.

Näitusi saab külastada majade lahtiolekuaegadel!

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Õnne tänasteks tegudeks,
õnne homseteks olemisteks,
õnne tuleviku toimetusteks!
Olge rõõmsad, terved ja tublid!

RAYDEN LEITEN 26.02.2022
LUISE LÕOMETS 27.02.2022
KASPAR SOO 02.03.2022
LEVON LUKAS KAASIK 15.03.2022
ELARI HEIGO AAS 16.03.2022
ITI-ALIIS LIPAND 08.03.2022
ADELE VILIBERG 14.03.2022
ARABELLA ÕUNAPUU 16.03.2022
ELIISE MARIE PRINKEN 22.03.2022

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

Üks päev kui pärl ta teiste seas
kord aastas särab igas eas

MAI

100
LEILI KIVVI 24.05.1922

92
HILMA MATTISEN 10.05.1930
ENDEL KLEBAND 18.05.1930

91
ENA-LISETTE LILLEVÄLI 01.05.1931
VAIKE MOROZOVA 21.05.1931
HELGI-ELFRIEDE AUN 31.05.1931

90
MILVI RÜÜTEL 18.05.1932

88
HELGI SALUMETS 01.05.1934
AINO-ALIIDE SAAREMÄEL 12.05.1934

87
HELGI HEIN 13.05.1935
JUTA SANDER 16.05.1935
KUIDO NARITS 19.05.1935

86
LIIDIA NAPP 19.05.1936

80
LEILI OLVI 03.05.1942
ANTS KAASIK 11.05.1942
MAIMU KALVET 15.05.1942

75
MARET NEVOLIHHINA 07.05.1947
RIMMA LEPPASEP 09.05.1947
HEITI ERALA 12.05.1947
ESTER LÕHMUS 13.05.1947
EEVI HIIEMÄE 31.05.1947

70
AARNE PÄRN 01.05.1952
MEHIS VALK 01.05.1952
VIIVE LAAR 25.05.1952
MARET HAIBA 27.05.1952
PAUL KALAPÜÜDJA 27.05.1952
MAIDU AIMSE 30.05.1952
VOLDEMAR NOORLIND 31.05.1952

Soovime õnne ja tugevat tervist!
Väike-Maarja Vallavalitsus
NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäeva-õnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Üksainus samm sa astu,
ja Jumal kaasas sul…
Ta heldus helgib vastu
sul elurännakul.

Õnnitleme diakon JUHAN RUMM

80
aasta juubeli puhul
ja soovime rohket
Jumala õnnistust.

EELK Väike-Maarja kogudus

Inkotuba

Väike-Maarja hooldekodu (Ravi 1, I korrus)
päevakeskuse kaudu on võimalik tellida
Inkotuba OÜ pakutavaid

URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:
- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Pensionіealistel kaup 40% soodsamalt. Tööealistel puuetega inimestel vajalik arstitõend abivahendi soetamiseks.

Tellimiseks ja infoks helistada tel 326 1345; 5656 4959 või 5343 9837 (Rakke). Abivahendi soovist teavitada 5 tööpäeva varem!
Rakke raamatukogus (Faehlmanni 26) saab tellitud tooted kätte **6. mail kell 11.00.**
Väike-Maarja hooldekodus (Ravi 1, I korrus) saab tellitud tooted kätte **11. mail kell 9.00–11.30.**

ELEKTRIPESA
Elektripaigaldiste käit kuni 1000 V
Sise- ja väliselektritööd
Elektririkete likvideerimine
Elektrikilpide koostamine
Tel 502 0278; www.elektripesa.ee

Metsakeskus.ee
Ostame kasvavat metsa, põllumaad ja metsakinnistuid hinnaga kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla tehtud raietega või asetseda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900

Viljapuude lõikus.
Tel 5616 2388
ouodal@hotmail.com
Facebookis Odal OÜ

Tervendav mer. massaaž.
Hea kingitus endale või sõbrale.
Info: Eipri külas,
tel 5323 9228 Anti
lotusmassaaz.ee/hinnakiri

Korstnapühkija
Tel 5560 4046

OÜ ESTEST PR ostab metsa- ja põllumaad.
Tel 504 5215;
514 5215;
info@est-land.ee

Akende pesemine.
Tel 5616 2388
ouodal@hotmail.com
Facebookis Odal OÜ

Pottsepatööd, looduskivi paigaldus. Materjal, transport meie poolt.
Tel 5803 3448, Ain.
www.ahjudjakaminad.ee

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT
Väljaandja
Väike-Maarja Vallavalitsus
Tiraaž
2700
Toimetaja
Kristel Kitsing, Tel 329 5759; 5349 9629
Küljendus
MK Meedia OÜ, info@mkmeedia.ee
Trükk
Printall AS

Materjale saab saata iga kuu 30. kuupäevaks kristel.kitsing@v-maarja.ee
Ilmub tasuta kord kuus (va juuli).

Hea maaomanik, rendi põld mahepõllupidajatele!

ÄNTU MÕIS KIKERIKI

Äntu Mõis OÜ soovib rentida Väike-Maarja vallas põllumaad

Äntu Mõis OÜ on Lääne-Virumaal Äntu külas asuv mahepõllumajanduse ettevõte, kus kanade ja munatootmisega on tegeletud üle kahekümne aasta.
Juba 2008. aastast on suund mahepõllumajandus ja maheteraviljakasvatus ning alates 2012. aastast mahelinnukasvatus.

Kontakt:
Lauri Bobrovski, tel +372 523 0732, lauri@antumois.ee

Äntu Mõis OÜ otsib oma sõbralikku meeskonda tehnilise taibuga tublit meest või naist
ABITEHNIKU
töökohale

Tööülesanded:
- **Munade, söötade ja pelleti laadimistööd laaduriga**
- **Kanalate sisseseade hooldamine**
- **Kanalate puhastamine peale kanade väljaviimist, ettevalmistavad tööd enne kanade ja tibude sissetoomist.**

Töö on vaheldusrikas ja liikuva iseloomuga toredas ja toetavas kollektiivis.
Kandideerimissoov ja CV palume saata meilile diivi@antumois.ee

Rohkem teavet telefonil +372 501 3875
www.antumois.ee

KUTSE EELREGISTREERIMISETA COVID-19 VAKTSINEERIMISELE
Väike-Maarja vallamajas 27.04 kell 15:00-17:00
Covid-19 vaktsiinid: Janssen, Pfiser, Moderna.
Tehakse ka tõhustusdoose.
Palun võta kaasa isikut tõendav dokument!

Otsime Vao majutuskeskusesse
töö- ja igapäevategevuste juhendajat,

kes töötab vahetult Vaos ja Vägevas asuvate rahvusvahelise kaitse taotlejate (RVKT) ja rahvusvahelise kaitse saanud (RVKS) isikutega.
Tööülesanded:
- RVKT ja RVKS isikute süsteemne ettevalmistamine iseseisvaks eluks meie riigis, elukorralduse ja erinevate töövõimaluste tutvustamine;
- sotsiaalsete oskuste ja töövõtete selgitamine, õpetamine ja nõustamine;
- suhtlemine erinevate ametiasutustega, sh Töötukassa, ja isikute saatmine ametiasutustes;
- töö leidmisel kaasaaitamine ja tööoskuste juhendamine, sh tööandjate teavitamine, nendega kontaktide loomine jne;
- elukoha otsimise korraldamine ja kaasaaitamine, sh suhtlemine KOV-idega;
- aktiivne koostöö taotleja võrgustikuga ja varjupaigataotlejate vastuvõtukeskuse partnerorganisatsioonidega;
- töö dokumenteerimine ja aruandlus.

Tööleping on tähtajaline projekti „Tugiteenuste pakkumine majutuskeskustes" ajaks ning rahastatakse läbi Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi projekti nr. AMIF 2018-7 " Tugiteenuste pakkumine majutuskeskustes ".

Lisainfo tööpäeviti telefonil: 53019763 (Jana Selesneva)
Töökoht asub Vao külas Väike-Maarja vallas L-Virumaal
https://www.hoolekandeteenused.ee/majutuskeskus/

Tegusama elu kodud

KUI SA OLED

lugupidav, usaldusväärne, tasakaalukas ja empaatiline. Oled aktiivne ja oskad planeerida aega. Oled innustav ja loov. Oskad töötada meeskonnas ja oled hea suhtleja.

JA SUL ON
- sotsiaaltööalane kõrgharidus (võib olla omandamisel) ja vähemalt 1-aastane töökogemus sotsiaalvaldkonnas
- väga hea arvuti kasutamise oskus
- eesti keele oskus; inglise keele oskus; vene keele oskus
- B-kategooria juhiluba

SIIS KANDIDEERI:
- Saada CV e-postile varbamine@hoolekandeteenused.ee; märgusõnaga "Vao keskuse TJ";
- CV Keskuse kaudu, Töötukassa kaudu.

MEIE PAKUME:
- toetavat ja sõbralikku tiimi;
- huvitavat, mitmekesist ja liikuvat ning suhtlusrohket tööd;
- tööaega E-R, 40 tundi nädalas

www.hoolekandeteenused.ee
hoolekandeteenused

PEARAAMAT
raamatupidamisteenused
Pearaamat OÜ
RAAMATUPIDAMISTEENUS ETTEVÕTETELE JA KORTERIÜHISTUTELE.
Algdokumentide korrastamisest majandusaasta aruande koostamiseni.
Tel 5190 1120; e-post: taimi@pearaamat.eu
www.pearaamat.eu

Viru Arborist OÜ
PAKUME ARBORISTI TEENUSEID
- Ohtlike puude raie
- Puuhooldustööd
- Hekkide hooldus
- Võrade sidumine
- Puiduhakkuri teenus, Ø20 cm
- Kändude freesimine

Gustav Aasumets
(kutsetunnistus 141998),
tel 5919 2441
Reigo Alas
(kutsetunnistus 141999),
tel 5800 1880
viruarborist@gmail.com

SILMADE KONTROLL JA PRILLIDE MÜÜK
HINDPERE OPTIKA
10. mai alates 10.00
VÄIKE-MAARJA HOOLDEKODUS
Etteregistreerimine
telefonil **5656 4959**
5016 825
* kuivasilmatest
* silmarõhu mõõtmine
* optilised päikeseprillid
EESKUJULIK ETTEVÕTE 2018
Silmade kontroll 20€, prilliostjale TASUTA!

Aiatehnika OÜ kolis!
Lõpetasime tegevuse Väike-Maarjas aadressil Pikk 25.
OOTAME SIND OMA TEHNIKAGA RAKVERESSE!
MEIE UUS ASUKOHT RAKVERES
JAAMA PST 11

Ain Sats I +372 56657633 I ainsats@gmail.com

MJM OÜ
INNOVATIIVSED ELEKTRITÖÖD
MJM OÜ pakub elektritöid ja käiduteenust B-pädevuse piires.
Majandus-tegevusteate nr TEL002806.
Kontakt: 509 4436
Martti Sindonen
Lisainfo www.mjm.ee